

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om prioritering av elektronisk delgivning i myndighetsverksamhet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om prioritering av elektronisk delgivning i myndighetsverksamhet (RP 124/2025 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet och lagutskottet för utlåtande.

Utlåtanden

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 59/2025 rd
- lagutskottet LaUU 9/2025 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Sami Aalto, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Niko Ruostetsaari, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Kari Hämäläinen, justitieministeriet
- kommunikationsråd Kreetta Simola, kommunikationsministeriet
- förvaltningsrättsdomare Esa Hakkola, Helsingfors förvaltningsdomstol
- specialsakkunnig Noora Paajanen, Domstolsverket
- tillståndsförvaltningschef Hanna Piipponen, Polisstyrelsen
- ledande sakkunnig Annette Hotari, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata
- specialsakkunnig Roni Roihankorpi, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata
- jurist Kaisa Seppänen, Folkpensionsanstalten
- sakkunnig Elisa Virkola, äldreombudsmannens byrå
- direktör, digitalisering och informationssamhället Elisa Kettunen, Finlands Kommunförbund
- jurist Kirsi Lamberg, Finlands Kommunförbund
- specialsakkunnig Hanna Menna, Velfärdsområdesbolaget Hyvil Ab
- chefsjurist Piritta Poikonen, Finanssiala ry
- advokat Risto Sandvik, Finlands Advokater.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- riksdagens justitieombudsmans kansli

Betänkande FvUB 1/2026 rd

- försvarsministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- Åklagarmyndigheten
- Utsökningsverket
- Migrationsverket
- Svenska Finlands folkting
- Tullen
- Skatteförvaltningen
- Transport- och kommunikationsverket
- Posti Group Abp
- Kivra Ab
- Moniheli ry
- Synskadades förbund rf
- Arbetsgivarna för servicebranscherna PALTA rf
- SOSTE Finlands social och hälsa rf
- Handikappforum rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås ändringar i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster, lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet, lagen om tillhandahållande av digitala tjänster, lagen om rättegång i förvaltningsärenden, rättegångsbalken, lagen om rättegång i marknadsdomstolen, lagen om rättegång i arbetsdomstolen, lagen om insändande av vissa handlingar till domstolar, fastighetsbildningslagen, lagen om grupptalan om åtgärder för förbudsreläggande, lagen om rättegång i brottmål, förundersökningslagen, lagen om föreläggande av böter och ordningsbot, lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom Försvarsmakten, utsökningsbalken, vallagen och rättshjälpslagen.

Syftet med propositionen är att myndigheternas delgivningar i första hand ska sändas elektroniskt till de förvaltningskunder som har möjlighet att ta emot elektronisk delgivning. Genom propositionen eftersträvas att medborgarna ska kunna uträtta ärenden smidigare och oberoende av plats och dessutom att myndighetsförfarandena ska bli effektivare och produktiviteten bättre.

Lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster föreslås få bestämmelser om att ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten öppnas på myndighetsinitiativ för fysiska personer som använder Suomi.fi-identifikation. Till lagen fogas också preciserande bestämmelser om användningen av meddelandeförmedlingstjänsten. Lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet ändras så att elektronisk delgivning genom meddelandeförmedlingstjänsten är möjlig utan separat samtycke av delgivningens mottagare. Lagens tillämpningsområde ändras i fråga om förundersökning och polisundersökning. Till lagen fogas dessutom bestämmelser om notifikation om elektronisk delgivning utöver att bestämmelserna om tidsfristen för en handling som sänds elektroniskt ändras. Det föreslås att tillämpningsområdet för lagen om tillhandahållande av digitala tjänster utvidgas till att också omfatta polisundersökning och förundersökning. Dessutom föreslås det ändringar i bestämmelserna om justitieförvaltningens myndigheter och domstolar.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

I enlighet med regeringsprogrammet för regeringen Orpo främjar propositionen Finlands stegvisa övergång till att prioritera digitala tjänster som kanal för att uträtta ärenden hos myndigheter. Främjandet av prioriteringen av elektronisk myndighetsdelgivning är också en del av genomförandet av statens produktivetsprogram som ingår i regeringsprogrammet. Genom ändringen uppnås inbesparingar och effektiviseras myndighetsprocesserna.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 12 januari 2026.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänna utgångspunkter

Finland övergår enligt regeringsprogrammet stegvis till att prioritera digitala tjänster som kanal för att uträtta ärenden hos myndigheter. Den lagstiftning som föreslås i propositionen gör det möjligt att prioritera elektronisk delgivning i myndighetsverksamhet. Syftet är att myndigheternas delgivningar i första hand ska sändas elektroniskt till de förvaltningskunder som har möjlighet att ta emot elektronisk delgivning. I nuläget levereras delgivningarna per post om kunden inte separat gett samtycke till elektronisk delgivning. Genom propositionen eftersträvas effektivare myndighetsförfaranden och en bättre produktivitet samt möjlighet att uträtta ärenden hos myndigheterna oberoende av plats. Regeringen föreslår ändringar i sammanlagt 18 lagar.

Förvaltningsutskottet har under riksmötet 2025 behandlat propositioner som dels har flyttat tyngdpunkten i det stöd som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata erbjuder medborgarna till uppgifter som gäller stöd och rådgivning i användningen av digitala tjänster (FvUB 21/2025 rd — RP 76/2025 rd), dels har strävat efter att, när myndigheternas resurser minskar och det blir vanligare med digitala myndighetskontakter, på ett ekonomiskt effektivt sätt säkerställa att statliga myndigheter i tillräcklig grad tillhandahåller sådan kundservice som gör det möjligt att besöka myndigheter fysiskt (FvUB 27/2025 rd — RP 122/2025 rd). Förvaltningsutskottet anser det motiverat att utgångspunkten för statsförvaltningens tjänster är heltäckande e-tjänster. Samtidigt är det viktigt att se till att det finns tillräckligt med digitalt stöd och andra kanaler för att uträtta ärenden.

Det centrala innehållet i den föreslagna lagstiftningen är sammanfattningsvis att det i fortsättningen, med vissa undantag, på myndighetsinitiativ öppnas ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten (Suomi.fi-konto) åt en myndig person, när han eller hon identifierar sig i en e-tjänst inom den offentliga förvaltningen. Därefter kan myndigheterna sända elektroniska delgivningar till kontot i meddelandeförmedlingstjänsten utan personens uttryckliga samtycke. Förvaltningsutskottet granskar särskilt de föreslagna ändringarna i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016, lagen om stödtjänster) och lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003, lagen om elektronisk kommunikation). Lagen om elektronisk kommunikation ändras också så att bestämmelserna om när elektroniska dokument anses ha blivit lämnade till en myndighet inom utsatt tid i fortsättningen gäller alla dokument som har lämnats in elektroniskt till en myndighet, vilket förtydligar regleringen.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Förvaltningsutskottet anser det motiverat att tillämpningsområdet för lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019, lagen om digitala tjänster) och lagen om elektronisk kommunikation utvidgas till att omfatta polisundersökning och förundersökning. Elektronisk delgivning kan i fortsättningen också användas vid förundersökning, polisundersökning och bötesförfarande. Reformen ger betydande besparingar exempelvis i polisens postningskostnader.

I lagstiftningen om myndigheter inom justitieförvaltningen och domstolar föreslås ändringar som tillsammans med de allmänna bestämmelserna i lagen om elektronisk kommunikation och i lagen om stödtjänster underlättar elektronisk delgivning av handlingar. Möjligheterna att använda elektronisk delgivning utvidgas och prioriteringen av detta delgivningssätt lyfts fram parallellt med andra delgivningssätt. För att förbättra förutsättningarna för elektronisk delgivning föreslås det också att bestämmelserna om processadress ska ändras och att en part ska åläggas att till domstolen meddela bland annat sin personbeteckning.

Enligt grundlagsutskottets utlåtande (GrUU 59/2025 rd) kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning bara om utskottets konstitutionella anmärkningar till 8 e § i *lagförslag 1* (lagen om stödtjänster) och till 19 a och 19 b § i *lagförslag 2* (lagen om elektronisk kommunikation) beaktas på behörigt sätt. Grundlagsutskottets anmärkningar hänför sig till den föreslagna regleringen om notifikation om en handling som ska delges samt om stängning av ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten och öppnande av kontot på nytt.

Lagutskottet fäster i sitt utlåtande (LaUU 9/2025 rd) uppmärksamhet bland annat vid risker som gäller jämlikhet och tillgodoseende av rättsskyddet samt föreslår ändringar i vissa lagförslag som gäller lagstiftningen om justitieförvaltningen. Förvaltningsutskottet hänvisar i fråga om bestämmelserna om justitieförvaltningens myndigheter och domstolar till lagutskottets utlåtande.

Förvaltningsutskottet välkomnar målen att öka den elektroniska delgivningen. Den elektroniska kommunikationen med myndigheterna har ökat betydligt sedan lagen om elektronisk kommunikation trädde i kraft. Även användningen av elektronisk delgivning har ökat i takt med att myndigheternas e-tjänster har utvecklats. Som det framgår av propositionsmotiven kan elektronisk delgivning i bästa fall främja tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna och underlätta kommunikationen med myndigheterna. Den föreslagna regleringen är dock också förenad med risker som särskilt hänför sig till jämlikheten och tillgodoseendet av kundernas rättsskydd och som måste kunna minimeras.

Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med de anmärkningar och ändringsförslag som framgår nedan.

Stödtjänster för användning av e-tjänster

I lagen om stödtjänster definieras sammanlagt nio gemensamma stödtjänster för e-tjänster (Suomi.fi-tjänster), av vilka de viktigaste med tanke på den aktuella propositionen är meddelandeförmedlingstjänsten (Suomi.fi-meddelanden), tjänsten för identifiering av fysiska personer (Suomi.fi-identifikation) och behörighetstjänsten (Suomi.fi-fullmakter). Enligt 5 § i lagen om stödtjänster är statliga förvaltningsmyndigheter, ämbetsverk, inrättningar och affärsverk, myndigheter i välfärdsområden och myndigheter i välfärdssammanslutningar,

Betänkande FvUB 1/2026 rd

kommunala myndigheter när de sköter sina lagstadgade uppgifter samt domstolar och andra rättskipningsorgan skyldiga att använda bland annat meddelandeförmedlingstjänsten. Dessutom har till exempel Folkpensionsanstalten rätt att använda den och andra stödtjänster. Det är möjligt att avvika från skyldigheten att använda stödtjänster på de grunder som anges i lagen. Det föreslås att bestämmelserna om skyldigheten att använda stödtjänster och om avvikelse från skyldigheten förtydligas, men i detta sammanhang görs inga innehållsmässiga ändringar i bestämmelserna.

Av propositionsmotiven framgår det att myndigheterna trots användningsskyldigheten inte har börjat använda meddelandeförmedlingstjänsten på ett heltäckande sätt. Olika myndigheter använder sina egna e-tjänster till exempel för att sända meddelanden och delgivningar. Exempelvis använder väldigt få kommuner tjänsten på ett heltäckande sätt. Inom välfärdsområdena används tjänsten ännu mer begränsat än inom kommunsektorn.

Över fyra miljoner privatpersoner använder Suomi.fi-identifikation när de loggar in i myndigheternas e-tjänster. Antalet medborgare som med sitt samtycke börjat använda Suomi.fi-meddelanden har ökat med cirka 180 000 per år. Strävan har varit att öka antalet användare genom myndigheternas kommunikationsåtgärder, men trots åtgärderna används tjänsten Suomi.fi-meddelanden alltför endast i begränsad omfattning och den är fortfarande relativt okänd. Enligt uppgift har antalet användare med hjälp av effektiviserade kommunikationsåtgärder nu ökat till cirka 2,5 miljoner, medan tjänsten när propositionen lämnades hade cirka 2,2 miljoner användare.

Främjandet av elektronisk myndighetskommunikation är en del av genomförandet av statsförvaltningens produktivhetsprogram. Målet är att öka antalet användare av meddelandeförmedlingstjänsten för att uppnå en årlig besparing på sammanlagt cirka 40 miljoner euro. Av summan ska statsförvaltningen stå för 30 miljoner euro, Folkpensionsanstalten för 6 miljoner euro, välfärdsområdena för 2 miljoner euro och kommunerna för 1–3 miljoner euro. Av sparmålet uppnås uppskattningsvis cirka 15 miljoner euro redan innan de nu föreslagna ändringarna träder i kraft, vilket innebär att man genom ändringarna eftersträvar årliga besparingar på cirka 25 miljoner euro.

Öppnande av ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten

Meddelandeförmedlingstjänsten används enligt 8 a § i den föreslagna lagen om stödtjänster i användarorganisationens elektroniska delgivningsförfarande. Den kan också användas för sändning och mottagande av andra elektroniska meddelanden mellan användarorganisationen och användarna samt vid delgivningsförfaranden som sker per post samt för sändning av andra brev.

Som utskottet sagt ovan har cirka 2,5 miljoner personer frivilligt tagit i bruk meddelandeförmedlingstjänsten, det vill säga Suomi.fi-meddelanden, och gett sitt samtycke till elektronisk kommunikation. För att en person ska kunna börja använda tjänsten förutsätts för närvarande att han eller hon i tjänsten uppger en fungerande e-postadress och bekräftar den. Till e-postadressen skickas en notifikation om varje meddelande som kommit till kontot i tjänsten.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Utöver att en person på samma sätt som för närvarande frivilligt kan övergå till Suomi.fi-meddelanden föreslås det i propositionen att övergången till tjänsten i fortsättningen ska ske på myndighetsinitiativ. Enligt 8 d § i den föreslagna lagen om stödtjänster öppnar serviceproducenten, det vill säga Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten åt en myndig person när personen identifierar sig med hjälp av tjänsten för identifiering av fysiska personer (Suomi.fi-identifikation). Innan kontot öppnas ska personen meddela en elektronisk adress eller informera om att denne inte ger någon adress. Förvaltningsutskottet anser att det är en nödvändig begränsning att ett konto inte öppnas åt en person som har förordnats en intressebevakare eller en intressebevakningsfullmäktig.

Den föreslagna regleringen innebär i praktiken att det åt en myndig person som har en finsk personbeteckning i fortsättningen på myndighetsinitiativ öppnas ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten, om han eller hon använder stark autentisering för att logga in i någon e-tjänst som en myndighet tillhandahåller. Ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten öppnas alltid i samband med elektronisk kommunikation, när identifieringstjänsten används. Att en person identifierar sig i en e-tjänst inom den offentliga förvaltningen visar enligt propositionsmotiven att personen förmår använda någon e-tjänst som administreras av en myndighet. Utskottet konstaterar för tydlighetens skull att öppnandet av kontot på myndighetens initiativ på det sätt som beskrivs ovan gäller personer som ännu inte har ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten när lagen träder i kraft. Dessutom bör det noteras att propositionen inte har några direkta konsekvenser för personer som inte alls använder elektroniska myndighetstjänster.

Propositionsmotiven lyfter på ett tämligen heltäckande sätt fram de risker som hänför sig till jämlikheten och tillgodoseendet av rättsskyddet i samband med delgivning via meddelandeförmedlingstjänsten. Riskerna hänför sig särskilt till det faktum att de personer som blir användare av tjänsten Suomi.fi-meddelanden i praktiken har olika möjligheter att använda tjänsten och ta emot delgivningar elektroniskt samt att därmed komma åt handlingar och andra meddelanden från myndigheter som gäller deras rättigheter, intressen och skyldigheter. Riskerna framhävs särskilt i fråga om personer som har nedsatt (digital) funktionsförmåga, men för vilka det inte har förordnats en intressebevakare eller fastställts en intressebevakningsfullmäktig. Om en person använder Suomi.fi-identifikation en enda gång exempelvis för att identifiera sig i MinSkatt eller MittKanta ska det leda till att ett konto öppnas för personen i tjänsten Suomi.fi-meddelanden på myndighetsinitiativ. I propositionen bedöms det att personer med synnerligen varierande nivå på digitala färdigheter kan bli användare av tjänsten och börja få elektroniska delgivningar. Om delgivningar verkställs på det föreslagna sättet så att det till tjänsten Suomi.fi-meddelanden endast sänds en notifikation som informerar mottagaren om att en handling har delgetts, medan själva handlingen finns att läsa i myndighetens egen elektroniska tjänst, kan det de facto förutsätta att personen har tillräckliga digitala färdigheter för att utöver tjänsten Suomi.fi-meddelanden också kunna använda andra e-tjänster som erbjuds av olika myndigheter. Personen har inte heller nödvändigtvis varit beredd att allmänt börja använda tjänsten Suomi.fi-meddelanden när han eller hon identifierat sig i en e-tjänst.

Utskottet anser att personen som det öppnas ett konto för i meddelandeförmedlingstjänsten så tydligt som möjligt ska informeras om att kontot öppnas och om dess konsekvenser samt om möjligheten att begära att tjänsten stängs. Utskottet betonar att det är viktigt att tillräckligt tydligt

Betänkande FvUB 1/2026 rd

informera om möjligheten att stänga kontot. Detta för att garantera jämlikhet och rättsskydd. Detta framhävs exempelvis i fråga om personer som använder elektroniska tjänster endast med assistans. Utskottet anser det vara nödvändigt att man genom tillräcklig information säkerställer att användaren förstår konsekvenserna av att kontot öppnas och att myndigheternas delgivningar i fortsättningen sänds till användaren elektroniskt.

Utskottet noterar att den föreslagna regleringen till skillnad från nuläget inte kräver att en e-postadress eller annan elektronisk kontaktuppgift ges för öppnande av ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten. Innan kontot öppnas ska personen dock meddela en elektronisk adress eller informera om att denne inte ger någon elektronisk adress. Utskottet påpekar att man vid tillämpningen av bestämmelserna måste se till att personen säkert är medveten om att han eller hon inte får notifikationer om inkomna meddelanden då han eller hon låter bli att uppges en elektronisk adress.

Utskottet konstaterar att ett av de viktigaste syftena med propositionen är att elektronisk delgivning genom meddelandeförmedlingstjänsten ska kunna ske utan separat samtycke av delgivningens mottagare. Om det vore obligatoriskt att lämna ut en elektronisk adress när kontot öppnas, skulle bestämmelserna om öppnande av kontot på samma sätt som för närvarande de facto grunda sig på personens uttryckliga samtycke och då uppnås inte målet att prioritera elektronisk delgivning. Enligt uppgifter till utskottet öppnas ett Suomi.fi-konto inte heller i fortsättningen utan att användaren märker det. Kontot öppnas alltid i samband med en Suomi.fi-identifikation och förutsätter att användaren vidtar åtgärder på ovan angivet sätt, och syftet är då att säkerställa att kontot inte öppnas utan att användaren är medveten om det eller så att säga av misstag. Utskottet understryker att förfarandet för att vägra ta emot elektroniska delgivningar bör vara så enkelt som möjligt.

Utskottet betonar vikten av tydlig kommunikation i rätt tid när ändringen genomförs. Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har informerat om ändringen redan i förväg. Efter det att lagen har trätt ikraft är avsikten att användarna ska få stöd på flera tillgängliga sätt, såsom videoanvisningar. Rådgivning finns också tillgänglig via kundtjänsten vid Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, vars resurser stärks i samband med att ändringarna träder i kraft.

Utskottet konstaterar att det digitala stödet har en central betydelse för jämlikheten och tillgodoseendet av det grundläggande rättsskyddet. Kommunerna och olika organisationer har för närvarande ett stort ansvar för att ge digitalt stöd. I praktiken får i synnerhet äldre personer ofta digitalt stöd från närstående. Regleringen gör det möjligt att sköta myndighetskontakter på någon annans vägnar med Suomi.fi-fullmakter, men då får personen inofficiell hjälp med att uträtta ärendena utan uttryckligt bemyndigande. Lagstiftningen bör också i fortsättningen möjliggöra detta förfarande, som i praktiken är tämligen allmänt.

Att stänga eller på nytt öppna ett konto

Enligt den föreslagna 8 e § i lagen om elektronisk kommunikation stänger serviceproducenten ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten på begäran av användaren eller efter att ha fått kännedom om att användaren har avlidit. Enligt propositionsmotiven kan personen begära att kontot stängs

Betänkande FvUB 1/2026 rd

genast efter det att kontot har öppnats. Användaren informeras om möjligheten att stänga kontot i samband med att kontot öppnas. Personen kan också när som helst efter det att kontot öppnats begära att det stängs genom meddelande till serviceproducenten antingen i meddelandeförmedlingstjänsten eller på något annat sätt, såsom genom att besöka ett serviceställe för Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Begäran om stängning av kontot kan på användarens vägnar framställas av en person som användaren gett fullmakt eller av en vårdnadshavare, intressebevakare eller intressebevakningsfullmäktig.

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att möjligheten att vägra att ta emot elektroniska delgivningar är konstitutionellt betydelsefull med tanke på att man med hjälp av den också kan trygga rättsskyddet för personer som inte fullt ut kan använda elektronisk delgivning. Förvaltningsutskottet anser det vara viktigt att det i praktiken är så enkelt att vägra använda elektronisk kommunikation att det går att göra det också utan digitala färdigheter. Ur denna synvinkel är det motiverat att en begäran om stängning av ett konto kan göras också per telefon eller i samband med ett kundbesök.

Enligt det föreslagna 8 e §:n 2 mom. öppnar serviceproducenten ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten på nytt, om förutsättningarna enligt 8 d § 1 och 2 mom. uppfylls, och om sex månader har förflutit från det att kontot har stängts på användarens begäran. Regeringen motiverar inte varför det för stängningen föreslås en relativt kort tidsfrist på sex månader. Detta innebär i praktiken att ett konto som användaren har begärt att få stängt öppnas på nytt om personen sköter ärenden elektroniskt och identifierar sig med hjälp av identifikationstjänsten med ett verktyg för stark autentisering sex månader efter det att kontot stängdes på personens begäran. Enligt förslaget ska kontot öppnas på nytt på samma sätt som ett konto öppnas på myndighetsinitiativ. Således öppnas inte kontot heller på nytt automatiskt eller utan att användaren är medveten om det, utan det krävs att användaren vidtar aktiva åtgärder.

Grundlagsutskottet anser att 8 e § 2 mom. är problematiskt med avseende på 6 och 21 § i grundlagen. Att kontot för Suomi.fi-meddelanden på myndighetsinitiativ öppnas på nytt förpliktar i sig inte till att ta emot elektroniska delgivningar, utan personen kan alltid begära att kontot stängs på nytt. Enligt grundlagsutskottets uppfattning leder regleringen i praktiken till att om en person vill uträtta ärenden elektroniskt med hjälp av Suomi.fi-identifikation genom att logga in exempelvis i MittKanta eller MinSkatt, men inte kan använda Suomi.fi-meddelanden, ska han eller hon upprepade gånger begära att kontot stängs med till och med ett halvt års mellanrum. Det förblir oklart hur en person ska informeras om att han eller hon på nytt omfattas av elektroniska delgivningar och hur det ska säkerställas att personen har tagit emot och förstått informationen.

Enligt grundlagsutskottets utlåtande måste bestämmelserna om att öppna ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten på nytt antingen strykas helt ur lagen eller så måste tidsfristen förlängas betydligt. Förvaltningsutskottet föreslår på det sätt som närmare framgår av detaljmotiveringen att tidsfristen för att på nytt öppna ett konto i meddelandeförmedlingstjänster förlängs från det halvår som föreslås i propositionen till ett år.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Föreslagna ändringar i det elektroniska delgivningsförfarandet

Vid delgivning är det fråga om att en myndighetshandling levereras till en part eller någon annan som berörs av ärendet. Delgivningsförfarandet är en central del av behandlingen av förvaltnings- och rättskipningsärenden. Bestämmelser om delgivning av förvaltningsbeslut och andra handlingar finns i förvaltningslagen (434/2003), där det bland annat finns allmänna bestämmelser om myndigheters delgivningar och om förfarandet vid delgivning. Delgivningen sker antingen som vanlig delgivning som sänds per post genom brev till mottagaren eller som bevislig delgivning, vilket i allmänhet innebär att delgivningen sker per post mot mottagningsbevis.

Det finns särskilda bestämmelser om elektronisk delgivning i lagen om elektronisk kommunikation, som är en allmän lag om elektronisk kommunikation. I den föreskrivs det om myndigheternas och deras kunders rättigheter, skyldigheter och ansvar vid elektronisk kommunikation. Lagen om elektronisk kommunikation har ett bredare tillämpningsområde än förvaltningslagen, och den tillämpas förutom på förvaltningsärenden också på rättskipningsärenden, åtalsärenden och utskökningsärenden.

I 18 § i lagen om elektronisk kommunikation föreskrivs det om bevislig och i dess 19 § om vanlig elektronisk delgivning, som huvudsakligen kan användas vid delgivning av motsvarande handlingar som avses i förvaltningslagen och som gäller vanlig och bevislig delgivning. Myndigheten kan således i nuläget enligt eget övervägande använda antingen delgivningsförfarandet enligt förvaltningslagen eller elektronisk delgivning enligt lagen om elektronisk kommunikation. Enligt gällande lag förutsätter användningen av elektronisk delgivning dock att parten gett sitt samtycke därtill. Av grundlagsutskottets utlåtande framgår det att delgivningen kan genomföras på ett sätt som garanterar parternas rättssäkerhet på olika sätt, och grundlagsutskottet har inte förutsatt att delgivningen genomförs på ett visst sätt.

Regeringen föreslår nu att 18 och 19 § i lagen om elektronisk kommunikation ändras så att elektronisk delgivning i fortsättningen inte förutsätter att parten ger sitt samtycke, om delgivningen sänds till meddelandeförmedlingstjänsten eller en e-tjänst därifrån en notifikation sänds till meddelandeförmedlingstjänsten. Syftet är att förtydliga lagstiftningen om elektronisk delgivning och göra det möjligt att i större omfattning använda sådan delgivning.

Enligt den föreslagna regleringen ska myndigheten sända en handling till 1) meddelandeförmedlingstjänsten, 2) en elektronisk tjänst eller 3) en annan än en i 1 eller 2 punkten avsedd elektronisk adress som mottagaren av delgivningen har uppgett som sin kontaktuppgift. Med meddelandeförmedlingstjänsten avses Suomi.fi-meddelanden, med en elektronisk tjänst en e-tjänst som myndigheten ansvarar för (t.ex. MittKanta, FPA:s e-tjänst och MinSkatt) och med en annan elektronisk adress exempelvis en e-postadress. Enligt motiven motsvarar delgivning till en annan elektronisk adress i praktiken kravet i den gällande lagen på partens samtycke.

Förvaltningsutskottet konstaterar att den föreslagna regleringen inte förpliktar alla att använda enbart Suomi.fi-meddelanden och att ta emot elektroniska delgivningar. Syftet med beredningen är att bidra till att säkerställa att endast personer som kan använda digitala verktyg hänvisas till elektroniska delgivningar.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Information om handlingar som delges

Förvaltningsutskottet anser det vara ytterst viktigt att förvaltningskunderna på ett tillförlitligt sätt informeras om en myndighetshandling som delges honom eller henne. Detsamma gäller också om den primära delgivningskanalen i enlighet med den föreslagna regleringen är meddelandeförmedlingstjänsten.

I 8 b § i lagen om stödtjänster föreslås en skyldighet för serviceproducenten att sända en notifikation om en handling som kommit in till meddelandeförmedlingstjänsten och som ska delges. Enligt 19 a § i lagen om elektronisk kommunikation ska myndigheterna underrätta en mottagare om en handling som delges och som har sänts till meddelandeförmedlingstjänsten och enligt 19 b § om en handling som delges och som har sänts till en elektronisk tjänst. Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att regleringen till denna del är något motstridig. Förvaltningsutskottet föreslår att regleringen och förhållandet mellan bestämmelserna förtydligas på det sätt som framgår av detaljmotiveringen.

Förvaltningsutskottet håller med grundlagsutskottet om att en notifikation om en handling som kommit till meddelandeförmedlingstjänsten är väsentlig med tanke på delgivningens syfte. Att en part själv ska följa meddelandeförmedlingstjänsten för att kontrollera om han eller hon fått meddelanden, kan inte anses vara tillräckligt, om han eller hon inte själv har valt eller kan anses ha valt detta som sitt sätt att ta emot delgivningar. Grundlagsutskottet konstaterar att myndigheternas notifikationer om en handling som ska delges ska sändas till en elektronisk kontaktuppgift som parten uttryckligen valt och som kan vara till exempel e-post, telefon eller meddelandeförmedlingstjänsten. Däremot kan antagandet i regleringsmodellen om att personen ska följa meddelandeförmedlingstjänsten med tanke på eventuella myndighetsmeddelanden inte anses vara lämpligt. På det sättet kan man inte i tillräcklig utsträckning försäkra sig om att en part får veta om en inkommen handling. Förvaltningsutskottet måste ändra regleringen på det sätt som sägs i grundlagsutskottets utlåtande. Förvaltningsutskottet föreslår att regleringen om sändande av notifikationer preciseras och att dess struktur förtydligas. Vidare föreslår utskottet att det i lagen uttryckligen föreskrivs att serviceproducenten informerar användaren om att ingen notifikation sänds om användaren inte har uppgett en elektronisk adress.

Syftet med de föreslagna bestämmelserna om notifikationer är att säkerställa att informationsgången till förvaltningskunderna är så lyckad som möjligt. Utgångspunkten är på det sätt som beskrivs ovan att mottagaren av delgivningen får en separat notifikation om den handling som ska delges till den elektroniska adress som mottagaren uppgett. Syftet är att säkerställa att kunden i alla situationer blir medveten om den elektroniska delgivningen. Vid bevislig delgivning som används i ärenden med de mest betydelsefulla rättsverkningarna ska myndigheten med stöd av 18 § i den föreslagna lagen om elektronisk kommunikation få mottagarens bekräftelse på att en elektronisk handling har tagits emot och på så sätt försäkra sig om att delgivningen genomförts. Det anges direkt i lag när bevislig delgivning ska användas. Dessutom kan bevislig delgivning enligt myndighetens övervägande också i andra fall med stöd av den föreslagna lagstiftningen användas för att trygga en parts rättigheter.

Notifikationen om att en ny delgivning inkommit till meddelandeförmedlingstjänsten sänds i praktiken till den e-postadress som personen har uppgett. Det är möjligt att låta bli att sända en

Betänkande FvUB 1/2026 rd

notifikation endast om användaren av meddelandeförmedlingstjänsten inte har uppgett en e-postadress. Användaren ska i samband med att ett konto öppnas separat uppge sin elektroniska adress eller informera om att denne inte ger någon elektronisk adress för notifikationer. Dessutom är Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata enligt förvaltningsutskottets förslag till 8 b § 3 mom. i lagen om stödtjänster skyldig att informera användaren om att ingen notifikation sänds om användaren inte uppger sin e-postadress. Att låta bli att uppge en elektronisk adress kräver alltså ett aktivt val av användaren. Enligt den föreslagna 19 b § i lagen om elektronisk kommunikation ska mottagaren alltid underrättas om en delgivning som en myndighet har sänt till en elektronisk tjänst. Det är inte möjligt att avvika från kravet på en notifikation om en delgivning som sänts till en elektronisk tjänst. Den primära kanalen för notifikationerna är meddelandeförmedlingstjänsten. Om användarens e-postadress har uppgetts i meddelandeförmedlingstjänsten skickas notifikationen till e-postadressen. Om en person eller myndighet inte använder meddelandeförmedlingstjänsten, förutsätter delgivningen i myndighetens e-tjänst att en notifikation sänds till någon annan elektronisk adress som mottagaren uttryckligen har uppgett för myndigheten, såsom en e-postadress eller ett telefonnummer.

Enligt uppgifter till förvaltningsutskottet kan myndigheten med hjälp av ett tekniskt gränssnitt som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata tillhandahåller följa hur Suomi.fi-meddelandena framskrider och därmed också hur den elektroniska delgivningen lyckas. Utskottet anser det vara viktigt att systemet gör det möjligt för myndigheten att för egen del försäkra sig om att det elektroniska meddelandet levererats. Enligt uppgift möjliggör den föreslagna regleringen också notifikationer per sms. Vid beredningen har det dock inte ansetts vara en kostnadseffektiv lösning att utveckla en sådan funktion. Utöver e-postmeddelanden sänds push-meddelanden från en mobilapplikation. Enligt uppgift motsvarar push-meddelandena i stort sett sms.

Utskottet slår fast att myndigheten också i fortsättningen har möjlighet att kommunicera med en förvaltningskund på något annat sätt, om myndigheten anser att meddelandeförmedlingstjänsten inte är den lämpligaste kommunikationskanalen. Detta är möjligt till exempel inom hälso- och sjukvården, där välfärdsområdet fortfarande kan sända tidsbokningsuppgifter och andra meddelanden med anknytning till hälso- och sjukvården direkt till kontaktuppgifter som välfärdsområdet fått av kunden.

Övrigt

Grundlagsutskottet fäster i sitt utlåtande uppmärksamhet vid tillgången till applikationen Suomi.fi-meddelanden och webbtjänstens användargränssnitt och postlåda på samiska. Enligt uppgifter till förvaltningsutskottet möjliggör Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata öppnande av Suomi.fi-meddelanden och användning postlådan på nordsamiska, enaresamiska och skoltsamiska i samband med att lagen träder i kraft.

Enligt propositionsmotiven ska prioriteringen av elektroniska myndighetstjänster genomföras som två parallella projekt under innevarande valperiod. För närvarande bereds också en proposition där det föreslås bestämmelser om överföring av offentliga förvaltningsuppgifter på kommersiella aktörer. Syftet är att göra det möjligt att läsa myndigheternas delgivningar i en

Betänkande FvUB 1/2026 rd

kommersiell digital posttjänst som användaren valt. Enligt uppgift lämnas propositionen enligt planerna till riksdagen under vårsessionen 2026.

DETALJMOTIVERING

1 Lagen om ändring av lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster

5 §. Användning av stödtjänster vid offentliga uppdrag. Utskottet har samordnat den föreslagna ändringen av 1 mom. med den ändring som tidigare gjorts genom lag 1117/2025 (FvUB 21/2025 rd — RP 76/2025 rd) i momentets inledande stycke. Även ingressen behöver preciseras till följd av ändringen.

8 b §. Sändning av notifikation. Enligt den föreslagna paragrafen sänder serviceproducenten användaren en i 19 a § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (*lagförslag 2*) avsedd notifikation om en handling som kommit in till meddelandeförmedlingstjänsten och som ska delges. Serviceproducenten sänder också notifikationer om andra elektroniska meddelanden som kommit in till meddelandeförmedlingstjänsten, om användaren har uppgett en elektronisk adress för sändning av notifikationer.

Enligt 19 a § i *lagförslag 2*, som det hänvisas till i den föreslagna bestämmelsen, ska myndigheterna underrätta en mottagare om en handling som delges och som har sänts till meddelandeförmedlingstjänsten, om mottagaren har meddelat meddelandeförmedlingstjänsten en elektronisk adress för sändning av notifikationer.

Grundlagsutskottet noterar i sitt utlåtande att det enligt 8 b § i *lagförslag 1* verkar som om en notifikation alltid ska sändas till användaren, medan en notifikation enligt 19 a § i *lagförslag 2* ska sändas om mottagaren har meddelat meddelandeförmedlingstjänsten en elektronisk adress för sändning av notifikationer. Grundlagsutskottet anser att regleringen till denna del är något motstridig. Förvaltningsutskottet föreslår att regleringen förtydligas på det sätt som framgår nedan.

Grundlagsutskottet anser att myndigheternas notifikationer om en handling som ska delges ska sändas till en elektronisk kontaktuppgift som parten uttryckligen valt och som kan vara exempelvis e-post, telefon eller meddelandeförmedlingstjänsten. Däremot kan antagandet i regleringsmodellen (t.ex. s. 123 och 136 i propositionen) om att personen ska följa meddelandeförmedlingstjänsten med tanke på eventuella myndighetsmeddelanden inte anses lämpligt. På det sättet kan man inte i tillräcklig utsträckning försäkra sig om att en part får veta om en inkommen handling. Förvaltningsutskottet måste ändra 19 a § i *lagförslag 2* så att vanlig delgivning kan ske via en meddelandeförmedlingstjänst endast om personen själv har uppgett en sådan elektronisk adress som förutsätts i 19 a § för sändning av notifikationer eller om personen i meddelandeförmedlingstjänsten uttryckligen har informerats om att elektroniska notifikationer inte sänds till någon annan kontaktuppgift, om inte personen uttryckligen uppger en elektronisk adress för sändning av notifikationer. En ändring av den föreslagna 19 a § på ett av dessa två sätt är en förutsättning för att propositionen ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Grundlagsutskottet anser att olika tekniska metoder kan väljas för en sådan elektronisk adress beroende på vilka metoder som kan användas i tjänsten.

Förvaltningsutskottet slår fast att för att grundlagsutskottets konstitutionella anmärkningar ska kunna vägas in och regleringen förtydligas krävs det en strukturell ändring av bestämmelserna om sändning av notifikationer. Förvaltningsutskottet anser utifrån inkomna uppgifter att det är motiverat att i huvudsak föreskriva om sändning av notifikationer i 8 b § i lagen om stödtjänster, till vilken det hänvisas i 19 a § i lagen om elektronisk kommunikation. Genom denna lösning förtydligas förhållandet mellan bestämmelserna, som delvis förblir oklart i propositionen.

Förvaltningsutskottet föreslår att det i 8 b § 1 mom. i *lagförslag 1* föreskrivs om skyldighet för serviceproducenten att sända en notifikation om elektroniska meddelanden som kommit in till meddelandeförmedlingstjänsten. Notifikationen sänds till den elektroniska adress som användaren har uppgett i meddelandeförmedlingstjänsten för sändning av notifikationer. Utskottet föreslår att det i paragrafen inte föreskrivs särskilt om notifikationer om delgivning och notifikationer om andra meddelanden, till skillnad från vad som föreslås i propositionen. Detta förtydligar regleringen.

Utskottet föreslår att paragrafen kompletteras med ett nytt 2 mom. där det föreskrivs att ingen notifikation sänds om användaren inte har uppgett en elektronisk adress i meddelandeförmedlingstjänsten samt ett nytt 3 mom. enligt vilket serviceproducenten informerar användaren om att ingen notifikation sänds om användaren inte har uppgett en elektronisk adress. Regleringen säkerställer på de sätt som grundlagsutskottet förutsätter att mottagaren av delgivningen har underrättats om att ingen notifikation sänds i avsaknad av en elektronisk adress. Enligt uppgifter till utskottet informeras mottagaren i praktiken om det ovannämnda när han eller hon öppnar meddelandeförmedlingstjänsten eller på eget initiativ raderar en uppgiven elektronisk adress från meddelandeförmedlingstjänstens användarregister. Serviceproducenten har också möjlighet att regelbundet påminna användaren om att en elektronisk adress saknas och om konsekvenserna.

Utskottet konstaterar att användaren i samband med öppnandet av kontot i enlighet med 8 d § i lagförslaget separat ska meddela en elektronisk adress eller informera om att denne inte ger någon adress för notifikationer. Underlåtenhet att lämna en elektronisk adress förutsätter således ett aktivt val av användaren, i samband med vilket användaren informeras om att notifikationer inte skickas till en elektronisk adress.

8 e §. Stängning av ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten. Utskottet har ovan i sina överväganden behandlat stängning av ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten och öppnande av kontot på nytt. Regeringen föreslår att serviceproducenten öppnar kontot i meddelandeförmedlingstjänsten på nytt om villkoren för öppnandet uppfylls och det har förflutit sex månader från det att kontot stängdes på användarens begäran.

Grundlagsutskottet anser att den föreslagna regleringsmodellen utgör en betydande risk när det gäller att tillgodose rättigheterna enligt 21 § i grundlagen. Regleringsmodellen kan enligt uppgifter till grundlagsutskottet äventyra rättigheterna särskilt för personer vars förmåga eller möjligheter att använda digitala enheter för att ta emot delgivningar har förändrats.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Grundlagsutskottet anser att bestämmelserna om att öppna ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten på nytt antingen måste strykas ur lagen eller att tidsfristen enligt 8 e § 2 mom. 2 punkten måste förlängas betydligt för att de nämnda riskerna ska kunna minskas. Detta är ett villkor för att lagförslaget ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Förvaltningsutskottet konstaterar utifrån inkomna uppgifter att en person som har stängt sitt konto i meddelandeförmedlingstjänsten inte behöver stänga kontot på nytt efter tidsfristen, om han eller hon inte efter den tidsfrist som anges i lagen utträttat ärenden elektroniskt och inte använder Suomi.fi-identifikation för stark autentisering. Personen behöver upprepa sitt val endast om han eller hon utträttat ärenden elektroniskt i någon tjänst inom den offentliga förvaltningen och använder stark autentisering för att identifiera sig efter den föreskrivna tidsfristen.

Enligt motiveringen till paragrafen öppnas kontot på nytt på samma sätt som när ett konto öppnas på myndighetsinitiativ och användaren får en motsvarande vy. Personen får alltid uttryckligen information om att kontot öppnas på nytt och om möjligheten att stänga kontot. Syftet är att genom regleringen säkerställa att de personer tar kontot i aktiv användning åt vilka det öppnats ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten och vilka i praktiken sköter ärenden elektroniskt.

Förvaltningsutskottet har ovan konstaterat att propositionens målsättningar är välkomna. Utskottet föreslår därför inte att bestämmelserna om att på nytt öppna ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten stryks ur lagförslaget. Utskottet föreslår däremot att tidsfristen enligt 8 e § 2 mom. 2 punkten förlängs betydligt i enlighet med det som grundlagsutskottet förutsätter. Förvaltningsutskottet anser att den föreslagna tidsfristen på ett halvt år är för kort med beaktande av rättsskyddsriskerna i samband med att ett konto öppnas på nytt i meddelandeförmedlingstjänsten. Utskottet föreslår att tidsfristen förlängs till ett år, det vill säga 365 dygn.

2 Lagen om ändring av lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet

19 a §. Notifikation om delgivning i meddelandeförmedlingstjänsten. Utskottet hänvisar till det som sägs ovan i detaljmotiveringen till 8 b § i *lagförslag 1*. Utskottet föreslår att paragrafens ordalydelse ändras så att myndigheten i enlighet med 8 b § i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster ska underrätta en mottagare om en handling som delges och som har sänts till meddelandeförmedlingstjänsten. Bestämmelsen uttrycker myndighetens delgivningsskyldighet och ansvar för att det elektroniska delgivningsförfarandet är ändamålsenligt. Bestämmelser om detta finns bland annat i 54 § i förvaltningslagen. Tekniskt sänds notifikationen av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, det vill säga serviceproducenten för Suomi.fi-meddelanden. Myndigheten som delger handlingen bestämmer dock till exempel innehållet i notifikationen och ansvarar för den.

Enligt den regleringslösning som utskottet föreslår ingår bestämmelserna om notifikationer från meddelandeförmedlingstjänsten i lagen om stödtjänster, där det också i övrigt föreskrivs om meddelandeförmedlingstjänsten. En notifikation om ett meddelande som kommit in till meddelandeförmedlingstjänsten skickas enligt 8 b § i lagen om stödtjänster av

Betänkande FvUB 1/2026 rd

serviceproducenten Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Meddelandet skickas till den elektroniska adress som användaren har uppgett för ändamålet.

I 8 b § i lagen om stödtjänster föreskrivs det dessutom på det sätt som grundlagsutskottet förutsätter närmare om de situationer där ingen notifikation sänds uttryckligen eftersom användaren inte har uppgett en elektronisk adress. I sådana fall ska användaren informeras om att ingen notifikation sänds. Det är möjligt att verkställa elektronisk delgivning även om ingen notifikation sänds. Syftet med regleringen i 8 b § i lagen om stödtjänster är att se till att mottagaren av delgivningen har underrättats om att ingen notifikation sänds i avsaknad av en elektronisk adress.

19 b §. Notifikation om delgivning i en elektronisk tjänst. Enligt 1 mom. i den föreslagna paragrafen ska myndigheterna underrätta en mottagare om en handling som delges och som har sänts till en elektronisk tjänst. En notifikation sänds enligt 2 mom. till meddelandeförmedlingstjänsten. Om meddelandeförmedlingstjänsten inte används av mottagaren eller myndigheten, sänds notifikationen till någon annan elektronisk adress som mottagaren har uppgett för myndigheten för sändning av notifikationer.

Med elektronisk tjänst avses enligt 4 § 5 punkten i *lagförslag 2* en e-tjänst som en myndighet ansvarar för. Sådana är exempelvis tjänsten MittKanta och FPA:s e-tjänst. Av specialmotiveringen (s. 137—138) kan man förstå att delgivning kan ske endast om personen har uppgett en elektronisk kontaktuppgift. Den föreslagna bestämmelsen verkar dock enligt grundlagsutskottets utlåtande tyda på att om en person inte har uppgett en elektronisk kontaktuppgift, kan notifikationen om delgivningen helt och hållet utebli. Grundlagsutskottet anser att 19 b § till denna del måste preciseras på lagnivå. Detta är ett villkor för att lagförslaget ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Förvaltningsutskottet föreslår ovan i motiveringen till 8 b § i *lagförslag 1* att bestämmelserna om sändning av notifikationer förtydligas genom en strukturell ändring av dem. Enligt utskottets förslag till nytt 8 b § 3 mom. ska serviceproducenten informera användaren om att ingen notifikation sänds om användaren inte har uppgett en elektronisk adress. Syftet med bestämmelsen är att användaren i alla situationer ska vara medveten om att ingen notifikation sänds om att det finns ett elektroniskt meddelande i meddelandeförmedlingstjänsten, om användaren inte har uppgett en adress till vilken notifikationen kan sändas.

Utskottet konstaterar att myndigheten enligt 19 b § 1 mom. i *lagförslag 2* alltid ska underrätta en mottagare om elektroniska handlingar som delges och som har sänts till en elektronisk tjänst. I 2 mom. ingår inget undantag från denna bestämmelse, utan där föreskrivs det vart anmälan ska sändas. Detta innebär att en notifikation alltid ska sändas antingen till meddelandeförmedlingstjänsten eller till någon annan elektronisk adress som användaren har uppgett. Notifikationen vidarebefordras från meddelandeförmedlingstjänsten till den elektroniska adress som användaren har uppgett. Endast i det fall att användaren inte har gett en elektronisk adress för notifikationerna och han eller hon har informerats om att notifikationer därför inte skickas, kan myndigheten låta bli att sända en notifikation från meddelandeförmedlingstjänsten. Användaren har i praktiken varit tvungen att göra ett medvetet

Betänkande FvUB 1/2026 rd

val att inte ta emot notifikationer, vilket kan bero till exempel på att personen följer meddelandeförmedlingstjänsten via mobilapplikationen.

Eftersom förvaltningsutskottet föreslår att 8 b § i *lagförslag 1* ändras på det sätt som anges ovan, behöver 19 b § i *lagförslag 2* inte preciseras.

4 Lagen om ändring av 15 och 90 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden

15 §. Besvärens innehåll. Paragrafen innehåller bestämmelser om besvärens innehåll, det vill säga vilka uppgifter som ska uppges i besvären. Regeringen föreslår ändringar i 2 och 3 mom. Enligt det föreslagna 3 mom. ska det i besvären anges en elektronisk eller eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas. I fortsättningen förutsätts det inte längre som för närvarande alltid att postadressen specificeras som processadress, utan elektronisk adress och annan adress, i praktiken postadress, är enligt motiveringen alternativ till varandra. Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången. I 3 mom. föreslås också en bestämmelse om att e-tjänsten betraktas ha uppgetts som processadress om besvären eller senare medan ärendet är anhängigt någon annan handling har lämnats in till förvaltningsdomstolens e-tjänst.

Lagutskottet uttrycker i sitt utlåtande oro över att den föreslagna bestämmelsen kan leda till att processadressen plötsligt byts ut i en situation där ombudet har anfört besvären och uppgett sina egna kontaktuppgifter som processadress och huvudmannen senare på egen hand lämnar in en tilläggsutredning via e-tjänsten. Förvaltningsutskottet hänvisar till lagutskottets utlåtande, där det framgår att avsikten inte är att begränsa antalet processadresser till endast en, utan domstolen kan till exempel i vissa fall behöva sända de handlingar som ska delges på något annat sätt än till den elektroniska tjänsten. Domstolen kan också sända de handlingar som ska delges till ombudet via e-tjänsten, även om huvudmannen självständigt har lämnat in en tilläggsutredning i ärendet. Lagutskottet fäster i sitt utlåtande också uppmärksamhet vid situationer där handlingen lämnas in till e-tjänsten av någon annan än ändringssökanden.

Lagutskottet anser att bestämmelsen om ett antagande om processadress kan justeras så att ändringssökanden inte uttryckligen nämns i bestämmelsen och att ordalydelsen ”senare medan ärendet är anhängigt” inte behövs, eftersom tidpunkten för inlämnandet av handlingen saknar betydelse i sammanhanget. Förvaltningsutskottet föreslår att 3 mom. preciseras i enlighet med lagutskottets utlåtande.

19 Lagen om ändring av 3 kap. 20 § i tvångsmedelslagen

3 kap. Domstolsförfarande i samband med häktningsärenden

20 §. Uträkning av tidsfrister. I propositionen föreslås inga ändringar i tvångsmedelslagen (806/2011). I 3 kap. 20 § i tvångsmedelslagen föreskrivs det om uträkning av vissa tidsfrister enligt 3 kap. i den lagen. Förvaltningsutskottet föreslår att paragrafen kompletteras med ett nytt 2 mom. om uträkning av de tidsfrister som nämns i 3 kap. 14 §.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Enligt 3 kap. 14 § 1 mom. i tvångsmedelslagen ska domstolen när den beslutar häkta en misstänkt som är närvarande utsätta en viss tid inom vilken åtal ska väckas. Paragrafens 2 mom. innehåller bestämmelser om förlängning av den utsatta tidsfristen. När de tidsfrister som avses i 14 § räknas ut ska man enligt det nya 3 kap. 20 § 2 mom. som utskottet föreslår inte tillämpa 11 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet, där det föreskrivs om när elektroniska dokument anses ha inkommit inom utsatt tid. Tidsfristerna ska räknas ut i enlighet med 6 § i lagen om beräkning av laga tid, oberoende av om dokumentet lämnas in elektroniskt eller på något annat sätt. Tidsfristerna är således bundna till domstolens öppettider.

Den nya bestämmelsen är nödvändig på grund av den föreslagna ändringen av 11 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet, enligt vilken ett elektroniskt dokument som lämnats till en myndighet anses ha inkommit inom utsatt tid, om dokumentet kommer in senast den sista dagen av den utsatta tiden på ett i den lagen angivet sätt. Ändringen innebär att i fråga om samtliga dokument som lämnats in till myndigheten elektroniskt, även dokument om anhängiggörande, löper tidsfristen ut vid midnatt den sista dagen av den utsatta tiden.

Utskottets förslag till ändring bevarar det rådande rättsläget, där tidsfristen för att väcka åtal och för att begära att tidsfristen för att väcka åtal förlängs är före utgången av domstolens öppettid på den sista dagen av den utsatta tiden, oberoende av på vilket sätt åtalet eller begäran om förlängning av tidsfristen lämnas in. Dessa tidsfrister bör också i fortsättningen räknas ut så att de kopplas till domstolens öppettid på grund av de i praktiken sällan förekommande situationer där domstolen bestämmer att en häktad ska frigges med stöd av 3 kap. 17 § 2 mom. i tvångsmedelslagen för att åtal inte har väckts inom utsatt tid och inget beslut om att förlänga tidsfristen har fattats inom den tiden. Om tidsfristen för att elektroniskt lämna in åtal skjuts fram till midnatt och åtal inte väcks inom utsatt tid, kan den berörda personen i praktiken inte frigges genast efter midnatt, utan domstolen skulle först följande morgon ha möjlighet att reagera på att tidsfristen löpt ut. För att rättigheterna för den misstänkta som är häktad ska kunna garanteras, är det dock viktigt att domstolen kan bestämma att den häktade ska frigges redan samma dygn som den utsatta tiden för att väcka åtal löpt ut.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 3 och 5—18 i proposition RP 124/2025 rd utan ändringar.

*Riksdagen godkänner lagförslag 1, 2 och 4 i proposition RP 124/2025 rd med ändringar.
(Utskottets ändringsförslag)*

Riksdagen godkänner ett nytt lagförslag 19. (Utskottets nya lagförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016) 3 § 1 mom. 7 punkten, 5 § 1 mom., 7 och 11 §, 13 § 3 mom. och rubriken för 24 §, av dem 5 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 649/2022 och 1117/2025, samt fogas till lagen ett nytt 2 a kap. och till 24 § ett nytt 4 mom. som följer:

3 §

Stödtjänster

De gemensamma stödtjänsterna för e-tjänster omfattar

7) en meddelandeförmedlingstjänst med hjälp av vilken användarorganisationen och användaren kan skicka elektroniska meddelanden till varandra och med hjälp av vilken en handling kan delges,

5 §

Användning av stödtjänster vid offentliga uppdrag

Skyldiga att använda de stödtjänster som avses i 3 § 1 mom. 2—4, 7 och 8 punkten samt de uppgifter i behörighetstjänsten som gäller personers behörighet som lagliga företrädare är

- 1) statliga förvaltningsmyndigheter, ämbetsverk, inrättningar och affärsverk,
- 2) myndigheter i välfärdsområden och myndigheter i välfärdssammanslutningar,
- 3) kommunala myndigheter, när de sköter sina lagstadgade uppgifter,
- 4) domstolar och andra rättskipningsorgan.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

7 §

Avvikelse från skyldigheten att använda stödtjänster

Om den som enligt 5 § 1 mom. är skyldig att använda en stödtjänst inte använder stödtjänsten, ska den ansöka om undantag från användningsskyldigheten hos serviceproducenten.

Undantag från användningsskyldigheten kan beviljas, om det av tekniska eller funktionella skäl eller av skäl som hänför sig till kostnadseffektivitet eller informationssäkerhet är nödvändigt för den som är skyldig att använda en stödtjänst att använda andra tjänster i sin verksamhet eller i en del av den.

Finansministeriet kan på eget initiativ eller på begäran av serviceproducenten överta avgörandet av ett ärende, om ärendet är av betydelse för den allmänna styrningen enligt denna lag eller för den allmänna styrningen av informationshanteringen inom den offentliga förvaltningen.

2 a kap.

Meddelandeförmedlingstjänst

8 a §

Användning av meddelandeförmedlingstjänsten

Meddelandeförmedlingstjänsten används i användarorganisationens elektroniska delgivningsförfarande.

Meddelandeförmedlingstjänsten kan också användas

- 1) för sändning och mottagande av andra elektroniska meddelanden mellan användarorganisationen och användarna,
- 2) vid delgivningsförfaranden som sker per post samt för sändning av andra brev.

8 b §

Sändning av notifikation

~~Serviceproducenten sänder till användaren en i 19 a § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) avsedd notifikation om en handling som kommit in till meddelandeförmedlingstjänsten och som ska delges. Serviceproducenten sänder också~~ notifikationer om ~~andra~~ inkomna elektroniska meddelanden ~~som kommit in till meddelandeförmedlingstjänsten, om användaren har uppgett en elektronisk adress för sändning av notifikationer.~~ Notifikationen sänds till en elektronisk adress som användaren har uppgett i meddelandeförmedlingstjänsten för sändning av notifikationer.

Ingen notifikation sänds om användaren inte har uppgett en elektronisk adress i meddelandeförmedlingstjänsten. (Nytt 2 mom.)

Serviceproducenten informerar användaren om att ingen notifikation sänds om användaren inte har uppgett en elektronisk adress. (Nytt 3 mom.)

Betänkande FvUB 1/2026 rd

8 c §

Leverans av brevpost

Serviceproducenten levererar per post en delgivning eller något annat meddelande som användarorganisationen sänder till meddelandeförmedlingstjänsten, om användarorganisationen har meddelat det sättet som delgivnings- eller sändningssätt.

8 d §

Öppnande av ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten

Serviceproducenten öppnar ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten åt en myndig person när personen identifierar sig med hjälp av den tjänst för identifiering av fysiska personer som avses i 3 § 1 mom. 4 punkten. Innan kontot öppnas ska personen meddela en elektronisk adress enligt 8 b § eller informera om att denne inte ger någon adress.

Ett konto öppnas dock inte genom ett i 1 mom. avsett förfarande åt en person som enligt en uppgift som finns antecknad i det register över förmynderskapsärenden som avses i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) har förordnats en intressebevakare eller en intressebevakningsfullmäktig.

Serviceproducenten öppnar på begäran ett meddelandeförmedlingskonto i andra än den i 1 mom. avsedda situationen.

8 e §

Stängning av ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten

Serviceproducenten stänger ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten på begäran av användaren eller efter att ha fått kännedom om att användaren har avlidit.

Serviceproducenten öppnar dock ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten på nytt, om

- 1) förutsättningarna enligt 8 d § 1 och 2 mom. uppfylls, och
- 2) 365 dygn har förflutit från det att kontot har stängts på användarens begäran.

11 §

Register över användare av meddelandeförmedlingstjänsten

Serviceproducenten ska, för elektronisk delgivning i anslutning till myndighetsverksamhet, föra ett register över användarna av meddelandeförmedlingstjänsten.

Vid registreringen av användare iakttas det som i 10 § 2–4 mom. föreskrivs om det förfarande som ska iakttas vid registrering av fullmakter och andra viljeyttringar.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

13 §

Bevarande av uppgifter som behandlas inom tjänsteproduktionen

Serviceproducenten ska bevara uppgifterna i det register som avses i 11 § 1 mom. och de uppgifter som behövs för att verifiera behandlingen av uppgifterna i registret och delgivningen, om inte något annat följer av användarorganisationens skyldighet att bevara uppgifter. Serviceproducenten ska bevara de meddelanden som förmedlats via meddelandeförmedlingstjänsten i fem år, om inte användaren har raderat dem före det.

24 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 .

De användare som finns antecknade i samtyckesregistret enligt 11 § vid ikraftträdandet av denna lag överförs efter ikraftträdandet till det användarregister som avses i 11 §.

2.

Lag

om ändring av lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) 2 § 3 mom.,
ändras 2 § 1 mom. samt 4, 11, 18 och 19 §, av dem 18 § sådan den lyder i lag 534/2016 och 19 § sådan den lyder i lag 924/2010, samt
fogas till lagen nya 19 a och 19 b § som följer:

Betänkande FvUB 1/2026 rd

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på elektroniskt anhängiggörande och elektronisk behandling av ärenden samt på elektronisk delgivning i fråga om förvaltningsärenden, domstolsärenden, andra brottmål, utökningsärenden och polisundersökning, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag. Lagen gäller i tillämpliga delar också annan myndighetsverksamhet.

— — — — —

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *elektronisk dataöverföringsmetod* telefax och teletjänster, såsom elektroniska blanketter, elektronisk post och rätten att använda elektroniska datasystem, samt andra på elektronisk teknik baserade metoder där data förmedlas via en trådlös överföringskanal eller kabel, dock inte telefonsamtal,
- 2) *elektroniskt meddelande* information som har sänts med en elektronisk dataöverföringsmetod och som vid behov kan sparas i skriftlig form,
- 3) *elektroniskt dokument* ett elektroniskt meddelande som hänför sig till anhängiggörandet eller behandlingen av ett ärende eller till delgivning,
- 4) *meddelandeförmedlingstjänst* den i 3 § 1 mom. 7 punkten i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016) avsedda meddelandeförmedlingstjänsten, och
- 5) *elektronisk tjänst* en e-tjänst som en myndighet ansvarar för.

11 §

När dokument anses ha inkommit inom utsatt tid

Elektroniska dokument som lämnats till en myndighet anses ha kommit in inom utsatt tid, om dokumentet kommer in senast den sista dagen av den utsatta tiden på ett i denna lag angivet sätt. I övrigt gäller beträffande tidsfrister och deras verkningar vad som föreskrivs särskilt.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

4 kap.

Elektronisk signering av beslutshandlingar och elektronisk delgivning

18 §

Bevislig elektronisk delgivning

En handling som enligt lag ska sändas med post mot mottagningsbevis eller delges bevisligen på annat sätt får av en myndighet delges som ett elektroniskt meddelande.

Myndigheten sänder handlingen till

- 1) meddelandeförmedlingstjänsten,
- 2) en elektronisk tjänst, eller
- 3) en annan än en i 1 eller 2 punkten avsedd elektronisk adress som mottagaren av delgivningen har uppgett som sin kontaktuppgift.

Mottagaren av delgivningen ska identifieras genom informationssäker och bevislig teknik.

En handling anses ha delgivits när den har bekräftats som mottagen. Om handlingen inte har bekräftats som mottagen inom sju dagar från det att ett elektroniskt meddelande har sänts, iakttas vid delgivningen vad som annanstans i lag föreskrivs om delgivning.

19 §

Vanlig elektronisk delgivning

En handling som enligt lag lämnas på något annat sätt än bevisligen får av en myndighet delges som elektroniskt meddelande till en delgivningsadress enligt 18 § 2 mom.

En handling kan dock delges i enlighet med 18 §, om det är behövligt för att trygga en parts rättigheter.

En handling anses ha blivit delgiven den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

19 a §

Notifikation om delgivning i meddelandeförmedlingstjänsten

Myndigheterna ska underrätta en mottagare om en handling som delges och som har sänts till meddelandeförmedlingstjänsten i enlighet med 8 b § i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster.

19 b §

Notifikation om delgivning i en elektronisk tjänst

Myndigheterna ska underrätta en mottagare om en handling som delges och som har sänts till en elektronisk tjänst.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

En notifikation sänds till meddelandeförmedlingstjänsten. Om meddelandeförmedlingstjänsten inte används av mottagaren eller myndigheten, sänds notifikationen till någon annan elektronisk adress som mottagaren har uppgett för myndigheten för sändning av notifikationer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019) 3 § 2 mom. som följer:

3 §

Lagens tillämpningsområde

Bestämmelserna i 2 kap. i denna lag tillämpas på myndigheters digitala tjänster och andra elektroniska dataöverföringsmetoder som tillhandahålls allmänheten, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag. På förfarandena vid myndigheter tillämpas i övrigt det som föreskrivs om anhängiggörande av ärenden, delgivning av beslut, offentlighet i myndigheternas verksamhet, behandling av personuppgifter, arkivering av handlingar, det språk som används vid behandling av ärenden och behandling av ärenden. Särskilda bestämmelser gäller i fråga om tillämpningen av lagen på evangelisk-lutherska kyrkans digitala tjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 15 och 90 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) 15 § 2 och 3 mom. samt 90 § 1 och 4 mom. samt
fogas till 90 § ett nytt 5 mom. som följer:

15 §

Besvärens innehåll

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn, postadress och andra kontaktuppgifter uppges. Till förvaltningsdomstolen ska på lämpligt sätt också lämnas ändringssökandens personbeteckning eller företags- och organisationsnummer. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Om någon uppgift senare ändras, ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringen medan besvären är anhängiga.

Besvären ska också innehålla uppgift om en elektronisk eller eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (*processadress*). Inlämnande av besvär eller andra handlingar till förvaltningsdomstolens e-tjänst betraktas som uppgivande av e-tjänsten som processadress. Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången. ~~Om ändringssökanden har lämnat in besvären eller senare medan ärendet är anhängigt någon annan handling till förvaltningsdomstolens e-tjänst, betraktas dock den e-tjänst som uppgetts som processadress.~~

90 §

Vanlig delgivning och bevislig delgivning

Ett beslut eller en annan handling av en förvaltningsdomstol delges med ett elektroniskt meddelande eller per brev genom användning av den processadress som delgivningens mottagare meddelat domstolen för detta ändamål (*vanlig delgivning*).

Delgivning verkställs bevisligen

1) genom bevislig elektronisk delgivning,

Betänkande FvUB 1/2026 rd

- 2) genom att en handling sänds per brev till mottagaren tillsammans med ett mottagningsbevis som mottagaren ska returnera till domstolen inom utsatt tid,
- 3) genom att en handling sänds i ett brev som lämnas till mottagaren mot ett mottagningsbevis,
- 4) genom att en handling överlämnas till mottagaren personligen,
- 5) genom stämningsdelgivning eller mellanhandsdelgivning.

Förvaltningsdomstolens beslut eller andra handlingar kan också delges i förvaltningsdomstolens e-tjänst om delgivningens mottagare är användare av den i 3 § 1 mom. 7 punkten i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016) avsedda meddelandeförmedlingstjänsten. I så fall sänds en notifikation om en handling som delges i e-tjänsten till den elektroniska adress som mottagaren uppgett som processadress

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av rättegångsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i rättegångsbalken 5 kap. 2 § 2 mom. och 10 § 3 mom., 11 kap. 3 § 1 mom., 3 a § 2 mom., 5 § 2 mom. och 7 § 1–3 mom. samt 30 kap. 6 § 3 mom. och 11 § 2 mom.,
sådana de lyder, 5 kap. 2 § 2 mom. och 10 § 3 mom. i lag 362/2010, 11 kap. 3 § 1 mom. i lag 439/2018, 11 kap. 3 a § 2 mom. i lag 595/1993, 11 kap. 5 § 2 mom. i lag 666/2005, 11 kap. 7 § 1–3 mom. i lag 1056/1991 samt 30 kap. 6 § 3 mom. och 11 § 2 mom. i lag 104/1979,
som följer:

5 kap.

Om väckande av talan och förberedelse i tvistemål

2 §

I stämningsansökan ska uppges domstolens namn, parternas namn och hemorter samt hur parternas lagliga företrädare eller ombud kan nås. I den ska dessutom uppges den elektroniska adress eller eventuella andra adress till vilken kallelser, uppmaningar och meddelanden avsedda för käranden kan sändas (*processadress*). Tingsrätten ska också på lämpligt sätt meddelas hur

Betänkande FvUB 1/2026 rd

parterna samt vittnen eller andra som ska höras kan nås per telefon och på något annat sätt. Om käranden inte känner till svarandens kontaktuppgifter, ska käranden meddela vad denne har gjort för att få reda på dem. Tingsrätten ska på lämpligt sätt också meddelas personbeteckningen eller företags- och organisationsnumret för en part samt ett vittne eller någon annan som ska höras, om käranden känner till beteckningen eller numret. Om någon av uppgifterna ändras senare, ska käranden meddela tingsrätten detta utan dröjsmål.

10 §

I stämningen ska svaranden uppmanas att lämna uppgifter om hur svarandens lagliga företrädare eller ombud kan nås. I den ska svaranden dessutom uppmanas att uppge den elektroniska adress eller eventuella andra adress till vilken kallelser, uppmaningar och meddelanden avsedda för svaranden kan sändas (*processadress*). I stämningen ska meddelas att en handling kan delges parten genom att den sänds till den processadress som parten har uppgett i svaromålet. Svaranden ska på lämpligt sätt också meddela tingsrätten sin personbeteckning eller sitt företags- och organisationsnummer och hur svaranden kan nås per telefon och på något annat sätt och hur vittnen och andra som ska höras kan nås per telefon och på något annat sätt samt deras personbeteckningar, om svaranden känner till dem. Om någon av uppgifterna ändras senare, ska svaranden meddela tingsrätten detta utan dröjsmål.

11 kap.

Om delgivning i rättegång

3 §

När domstolen eller en åklagare har hand om delgivningen verkställs den genom att handlingen sänds till parten

- 1) genom bevislig elektronisk delgivning enligt 18 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003),
 - 2) som brev, om det kan antas att mottagaren får del av handlingen och inom utsatt tid återsänder delgivningskvittot, eller
 - 3) med posten mot mottagningsbevis.
-

3 a §

En part anses ha fått del av en handling den sjunde dagen efter det att den postades. På handlingen ska antecknas vilken dag den har postats. Bestämmelser om tidpunkten för delfående vid vanlig elektronisk delgivning finns i 19 § 3 mom. i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

5 §

Om det är svårt att kopiera eller överlämna till mottagaren någon annan handling som ska delges än en stämningsansökan, ett svaromål eller en skriftlig utsaga eller om en kopiering på grund av handlingens omfattning är oändamålsenlig, kan domstolen besluta att materialet ska hållas tillgängligt för parten i domstolen eller på någon annan lämplig plats som domstolen bestämmer. Materialet kan också hållas tillgängligt för parten genom att det på lämpligt sätt görs elektroniskt tillgängligt, om inte något annat föreskrivs i lag. En uppgift om tillgänglighållandet ska fogas till den handling som ska delges.

7 §

Om stämningsmannen för delgivning har sökt en person vars bostadsort i Finland är känt, men inte har träffat personen eller någon annan som har rätt att för personens räkning ta emot delgivningen och om det på grund av omständigheter som har framkommit kan antas att personen håller sig undan delgivningen, kan stämningsmannen sköta delgivningen genom att överlämna handlingarna till någon som hör till samma hushåll och som har fyllt 15 år eller, såvida mottagaren driver rörelse, till någon som är anställd i denna. Om ingen av de ovan nämnda personerna träffas, kan delgivningen verkställas genom att handlingarna överlämnas till den lokala polisen eller till domstolens kansli.

Om stämningsmannen har förfarit så som nämns i 1 mom., ska denne till mottagaren per post och till mottagarens kända elektroniska adresser sända ett meddelande om delgivningen.

Delgivningen ska anses ha skett när det meddelande som nämns i 2 mom. har sänts.

30 kap.

Fullföljd av talan från hovrätt till högsta domstolen

6 §

I fullföljdsskriften ska dessutom anges sökandens namn, yrke och boningsort. I den ska uppges den elektroniska adress eller eventuella andra adress till vilken kallelser, uppmaningar och meddelanden avsedda för sökanden kan sändas (*processadress*). Om adressen ändras, ska den nya adressen skriftligen anmälas till högsta domstolens registratorskontor. Fullföljdsskriften ska undertecknas av sökanden eller, om denne inte själv uppsatt den, av uppsättaren. Uppsättaren ska samtidigt uppges sitt yrke och sin boningsort.

11 §

I bemötandet ska dessutom anges motpartens namn, yrke och boningsort. I det ska uppges den elektroniska adress eller eventuella andra adress till vilken kallelser, uppmaningar och meddelanden avsedda för motparten kan sändas (*processadress*). Om adressen ändras, ska den nya adressen skriftligen anmälas till högsta domstolens registratorskontor. Bemötandet ska

Betänkande FvUB 1/2026 rd

undertecknas av motparten eller, om denne inte själv har uppsatt det, av uppsättaren. Uppsättaren ska samtidigt uppge sitt yrke och sin boningsort.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 25 kap. 16 § i en lag om ändring av rättegångsbalken

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ändring av rättegångsbalken (96/2022) 25 kap. 16 § 1 mom. som följer:

25 kap.

Om fullföljd av talan från tingsrätt till hovrätt

16 §

I besvärsskriften ska uppges parternas namn samt uppgifter om hur deras lagliga företrädare eller ombud eller biträde kan nås. I den ska dessutom uppges den elektroniska adress eller eventuella andra adress till vilken kallelser, uppmaningar och meddelanden avsedda för ändringssökanden kan sändas (*processadress*). Dessutom ska ändringssökanden på lämpligt sätt ange telefonnummer och övriga kontaktuppgifter till de personer som ändringssökanden vill förhöra personligen i hovrätten. Om ändringssökanden i hovrätten personligen vill förhöra en person som inte har förhörts i tingsrätten, ska ändringssökanden på lämpligt sätt också meddela hovrätten dennes personbeteckning, om ändringssökanden känner till den. Om någon av uppgifterna ändras senare, ska ändringssökanden meddela hovrätten detta utan dröjsmål.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om rättegång i marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013) 4 kap. 7 § 2 mom. samt 5 kap. 4 § 3 mom. och 6 § 4 mom., av dem 4 kap. 7 § 2 mom. sådant det lyder i lag 815/2019, som följer :

4 kap.

Handläggning av mål och ärenden som gäller industriella rättigheter och upphovsrätt

7 §

Bemötandets innehåll

På de uppgifter som lämnas i bemötandet tillämpas dessutom vad som i 15 § 2 och 3 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden föreskrivs om bemötandets innehåll. Till bemötandet ska fogas de handlingar som motparten åberopar, om de inte har lämnats in till registermyndigheten tidigare.

5 kap.

Handläggning av marknadsrättsliga ärenden

4 §

Ansökan

I ansökan ska uppges parternas namn och hemorter samt hur parternas lagliga företrädare eller ombud kan nås. I den ska dessutom uppges den elektroniska adress eller eventuella andra adress till vilken kallelser, uppmaningar och meddelanden avsedda för parten kan sändas (*processadress*). Marknadsdomstolen ska också på lämpligt sätt meddelas hur parterna kan nås per telefon och på något annat sätt. Om någon av uppgifterna ändras senare, ska sökanden meddela marknadsdomstolen detta utan dröjsmål.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

6 §

Delgivning av ansökan

I delgivningen ska mottagaren uppmanas att lämna uppgifter om hur mottagarens lagliga företrädare eller ombud kan nås. I den ska mottagaren dessutom uppmanas att uppge den elektroniska adress eller eventuella andra adress till vilken kallelser, uppmaningar och meddelanden avsedda för mottagaren kan sändas (*processadress*). I delgivningen ska meddelas att en handling kan delges parten genom att den sänds till den processadress som parten har uppgett i bemötandet. Mottagaren ska också på lämpligt sätt meddela marknadsdomstolen hur mottagaren själv kan nås per telefon och på något annat sätt. Om någon av uppgifterna ändras senare, ska mottagaren meddela marknadsdomstolen detta utan dröjsmål.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om rättegång i arbetsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i arbetsdomstolen (646/1974) 15 § 2 mom., sådant det lyder i lag 951/1993, som följer:

15 §

I stämningsansökan ska anges

- 1) parterna och de som ska kallas för att höras samt deras postadresser och kända elektroniska adresser,
- 2) kärandens individualiserade yrkanden och de omständigheter som yrkandena grundar sig på,
- 3) på vilka grunder arbetsdomstolen är behörig i målet, om behörigheten inte annars framgår av stämningsansökan eller de handlingar som har bifogats den, samt
- 4) i den mån det är möjligt de vittnen som ska höras i saken och om vilka omständigheter de ska höras.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om upphävande av 3 och 5 § i lagen om insändande av vissa handlingar till domstolar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs 3 och 5 § i lagen om insändande av vissa handlingar till domstolar (248/1965).

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 237 § i fastighetsbildningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fastighetsbildningslagen (554/1995) 237 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1180/2000, som följer:

237 §

I besvärsskriften ska uppges ändringssökandens namn samt uppgifter om hur sökandens lagliga företrädare eller ombud eller biträde kan nå samt den elektroniska adress eller eventuella andra adress till vilken kallelser, uppmaningar och meddelanden i saken kan sändas. Uppgifter om hur vittnen eller andra personer som ska höras kan nå ska också på ett lämpligt sätt uppges.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om grupptalan om åtgärder för förbudsföreläggande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om grupptalan om åtgärder för förbudsföreläggande (1101/2022) 8 § 3 mom.
som följer:

8 §

Väckande av grupptalan

I ansökan ska uppges parternas namn, kontaktuppgifter och hemorter samt kontaktuppgifterna för parternas lagliga företrädare eller ombud, och den elektroniska adress eller eventuella andra adress till vilken kallelser, uppmaningar och meddelanden som gäller ärendet kan sändas. Om någon av uppgifterna ändras, ska den godkända enheten meddela marknadsdomstolen detta utan dröjsmål.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av 5 och 7 kap. i lagen om rättegång i brottmål

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) 5 kap. 3 § 2 mom. och 9 § 3 mom. samt 7 kap. 2 § 2 mom. och 7 § 3 mom., sådana de lyder i lag 363/2010, som följer:

5 kap.

Om väckande av åtal

3 §

I stämningsansökan ska dessutom uppges domstolens och parternas namn samt uppgifter om hur parternas lagliga företrädare eller ombud eller biträde kan nås. Domstolen ska också på lämpligt sätt meddelas uppgifter om hur parter, vittnen eller andra som ska höras kan nås per telefon och på något annat sätt samt på lämpligt sätt meddelas deras personbeteckning eller företags- och organisationsnummer, om åklagaren känner till beteckningen eller numret. Om någon av uppgifterna ändras senare, ska domstolen meddelas detta utan dröjsmål.

9 §

När svaranden svarar på yrkandena ska domstolen dessutom på lämpligt sätt meddelas uppgifter om hur de vittnen som svaranden ämnar låta förhöra kan nås per telefon och på något annat sätt samt på lämpligt sätt meddelas deras personbeteckning, om svaranden känner till den. Om någon av uppgifterna ändras senare, ska svaranden meddela domstolen detta utan dröjsmål.

7 kap.

Om behandlingen av brottmål där målsäganden ensam för talan

2 §

I stämningsansökan ska dessutom uppges domstolens och parternas namn samt uppgifter om hur parternas lagliga företrädare eller ombud eller biträde kan nås. Domstolen ska också på lämpligt sätt meddelas uppgifter om hur parter, vittnen eller andra som ska höras kan nås per

Betänkande FvUB 1/2026 rd

telefon och på något annat sätt samt på lämpligt sätt meddelas deras personbeteckning eller företags- och organisationsnummer, om målsäganden känner till beteckningen eller numret. Om någon av uppgifterna ändras senare, ska domstolen meddelas detta utan dröjsmål.

7 §

När svaranden svarar på yrkandena ska domstolen dessutom på lämpligt sätt meddelas uppgifter om hur de vittnen som svaranden ämnar låta förhöra kan nås per telefon och på något annat sätt samt på lämpligt sätt meddelas deras personbeteckning, om svaranden känner till den. Om någon av uppgifterna ändras senare, ska svaranden meddela domstolen detta utan dröjsmål.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av 3 kap. 1 § i förundersökningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i förundersökningslagen (805/2011) 3 kap. 1 § 3 mom., sådant det lyder i lag 10/2016, som följer:

3 kap.

Allmänna bestämmelser om hur förundersökning ska genomföras

1 §

Registrering av anmälan om brott

En målsägande som har gjort en anmälan om brott ska få en skriftlig bekräftelse av anmälan, som innehåller de grundläggande uppgifterna om anmälan och om det brott eller den händelse

Betänkande FvUB 1/2026 rd

som har anmälts. Bekräftelsen får ges genom att sända den till den adress som målsäganden uppgett.

Denna lag träder i kraft den 20 .

14.

Lag

om ändring av 35 a § i lagen om föreläggande av böter och ordningsbot

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010) 35 a § 1 mom. 6 och 7 punkten, sådana de lyder i lag 95/2018, samt
fogas till 35 a §, sådan den lyder i lag 95/2018, ett nytt 4 mom. som följer:

35 a §

Besvärsskrift

I besvärsskriften, som ska ställas till tingsrätten, ska anges

6) ändringssökandens namn och kontaktuppgifter till dennes lagliga företrädare eller ombud eller biträde samt den elektroniska adress eller eventuella andra adress till vilken uppmaningar, kallelser och meddelanden i saken kan sändas till ändringssökanden, samt

7) personbeteckningen för, om ändringssökanden känner till den, och telefonnummer och andra kontaktuppgifter till ändringssökanden samt eventuella vittnen och andra som ska höras.

De uppgifter som avses i 1 mom. 7 punkten kan också meddelas tingsrätten på något annat lämpligt sätt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 57 § i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom Försvarmakten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om militär disciplin och brottsbekämpning inom Försvarmakten (89/2025) 57
§ 2 mom. som följer:

57 §

Disciplinbesvärens innehåll

I besvärsskriften ska meddelas parternas namn och kontaktuppgifterna till deras lagliga företrädare, ombud eller biträde, den elektroniska adress eller eventuella andra adress till vilken uppmaningar, kallelser och meddelanden i ärendet kan sändas till ändringssökanden samt telefonnumren till parterna och till vittnen eller andra som ska höras. Personbeteckningen för, om ändringssökanden känner till den, och kontaktuppgifterna till parterna och till vittnen eller andra som ska höras ska också meddelas på ett för ändamålet lämpligt sätt. Uppgifterna behöver dock inte meddelas, om de framgår av förundersökningsprotokollet eller av annat material som annars ska ges in till domstolen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av utsökningsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i utsökningsbalken (705/2007) 3 kap. 15 § 2 mom. och 38 § 3 mom., sådana de lyder, 3 kap. 15 § 2 mom. i lag 778/2019 samt 3 kap. 38 § 3 mom. i lag 323/2016,
ändras 3 kap. 33 § 1 mom., 38 § 2 mom. 2 punkten, 39 § 2 mom. och 41 § 2 mom. samt 11 kap. 8 § 1 mom. 4 punkten och 8 § 2 mom.,
av dem 3 kap. 33 § 1 mom. sådant det lyder i lag 778/2019, 3 kap. 38 § 2 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 1038/2022 samt 3 kap. 39 § 2 mom. och 41 § 2 mom. sådana de lyder i lag 323/2016, samt
fogas till 3 kap. 39 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 323/2016, ett nytt 3 mom. som följer:

3 kap.

Allmänna bestämmelser om förfarandet

33 §

Meddelande om anhängighet

När en ansökan har kommit in till den ansvarige utmätningssmannen, ska svaranden utan obehogat dröjsmål ges ett meddelande om att ärendet har blivit anhängigt. Ett meddelande behöver inte ges om svarandens vistelseort inte har kunnat redas ut eller om det finns anledning att anta att meddelandet kännbart försvårar verkställigheten. Meddelandet ska innehålla

- 1) uppgift om vilken dag ärendet har blivit anhängigt och behövliga ärendehanteringssuppgifter,
 - 2) uppgift om den ansvarige utsökningsöverinspektören eller utsökningsinspektören samt dennes kontaktinformation och annan behövlig kontaktinformation,
 - 3) uppgift om gäldenärens lagenliga rätt att genom ställande av säkerhet förhindra verkställigheten,
 - 4) betalningsuppsmaning, flyttningsuppsmaning eller annan uppsmaning att uppfylla den i utsökningsgrunden angivna skyldigheten,
 - 5) en uppsmaning att ta kontakt och uppgift om möjligheten att bli hörd,
 - 6) uppgift om att utmätning av annat än periodisk inkomst kan förrättas utan förhandsmeddelande, och uppgift om gäldenärens rätt att anvisa egendom för utmätning eller eventuellt förhandsmeddelande om utmätning och kallelse till förrättningen,
 - 7) andra än i 1–6 punkten avsedda uppgifter och meddelanden som anses behövliga.
- — — — —

Betänkande FvUB 1/2026 rd

38 §

Delgivningsadress

Utmätningssmannen får som delgivningsadress i stället för postadressen till en i 1 mom. avsedd person använda

2) ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten enligt 3 § 1 mom. 7 punkten i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016), eller

39 §

Vanlig delgivning

Om inte något annat visas, anses mottagaren ha fått del av en per post sänd handling den sjunde dagen efter det att försändelsen har postats eller lämnats på en för postförsändelser reserverad plats. Handlingen ska förses med en anteckning om vilken dag den har avsänts eller avlämnats.

Bestämmelser om tidpunkten för delfående av ett elektroniskt meddelande finns i 19 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet.

41 §

Bevisliga delgivningssätt

Posten ska underrättas om när delgivning mot mottagningsbevis senast ska ske. Delgivning mot mottagningsbevis kan också ske med hjälp av ett elektroniskt meddelande. Delfåendet anses ha skett när mottagningsbeviset har återsänts.

11 kap.

Sökande av ändring i utmätningssmannens förfarande

8 §

Besvärsskriftens innehåll

I besvärsskriften, som riktas till den behöriga tingsrätten, skall nämnas

4) ombudets eller biträdets kontaktinformation samt den elektroniska adress eller eventuella andra adress till vilken delgivningar i saken kan skickas till ändringssökanden.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Även kontaktuppgifterna för ändringssökanden samt vittnen eller andra som ska höras ska på lämpligt sätt meddelas tingsrätten. Till tingsrätten ska dessutom på lämpligt sätt meddelas personbeteckningen för vittnen eller andra som ska höras, om ändringssökanden känner till personbeteckningen. Till besvärsskriften ska fogas de skriftliga bevis som ändringssökanden åberopar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag

om ändring av 18 § i vallagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i vallagen (714/1998) 18 § 4 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag 1132/2019, som följer:

18 §

Upprättande av och uppgifter i rösträtsregister

Efter upprättandet av rösträtsregistret antecknas i registret beträffande den röstberättigade

6) uppgift om att den röstberättigade enligt det register som avses i 11 § 1 mom. i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016) är användare av meddelandeförmedlingstjänsten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag

om ändring av 11 § i rättshjälpslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i rättshjälpslagen (257/2002) 11 § 1 mom., sådant det lyder i lag 927/2008, som följer:

11 §

Beviljande av rättshjälp

Rättshjälpsbyrån beslutar om beviljandet av rättshjälp, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag. Om ett offentligt rättsbiträde är jävigt i huvudsaken, ska den som ansöker om rättshjälp anvisas att lämna in sin ansökan till en annan rättshjälpsbyrå. På sökandens begäran kan beslutet dock fattas vid rättshjälpsbyrån i fråga, om inte omständigheterna kräver att ärendet överförs. Det offentliga rättsbiträde som biträder motparten får dock inte avgöra ansökan om rättshjälp. Beslutet får sändas under den kontaktadress som sökanden har uppgett.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Utskottets nya lagförslag

19.

Lag

om ändring av 3 kap. 20 § i tvångsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 3 kap. 20 § i tvångsmedelslagen (806/2011) ett nytt 2 mom. som följer:

Betänkande FvUB 1/2026 rd

3 kap.

Domstolsförfarande i samband med häktningsärenden

20 §

Uträkning av tidsfrister

När de tidsfrister som nämns i 14 § 1 och 2 mom. räknas ut ska 11 § i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) inte tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 25.2.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mauri Peltokangas saf
vice ordförande Pihla Keto-Huovinen saml
medlem Tiina Elo gröna
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Petri Honkonen cent
medlem Juha Hänninen saml
medlem Christoffer Ingo sv
medlem Anna Kontula vänst
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Mira Nieminen saf
medlem Saku Nikkanen sd
medlem Paula Werning sd
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Ben Zyskiewicz saml
ersättare Mika Riipi cent.

Sekreterare var

utskottsråd Henri Helo.

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Reservation 1

Reservation 1

Motivering

Socialdemokraterna förstår de möjligheter som digitaliseringen medför och ser mycket positivt på utnyttjandet av dessa möjligheter. I bästa fall gör digitaliseringen tjänsterna och processerna smidigare, ger kunderna fler möjligheter och sparar betydligt på kostnaderna. Propositionen med förslag till lagstiftning om prioritering av elektronisk delgivning i myndighetsverksamhet är som helhet en behövlig och välkommen ändring, men vi anser att lagförslagen inte i tillräcklig utsträckning beaktar grupper med särskilda behov. Propositionen förbiser också det faktum att trots att största delen av medborgarna smidigt använder digitala tjänster, har vi personer som det borde möjliggöras vissa undantag för i propositionen. Det viktigaste är att det i alla situationer säkerställs att de delgivningar som myndigheterna skickar kommer fram.

En betydande ändring jämfört med nuläget är dock att företag, sammanslutningar och fysiska personer i fortsättningen inte längre förutsätts uppge en e-postadress i samband med att tjänsten Suomi.fi-meddelanden tas i bruk. Vi anser det vara problematiskt att elektronisk delgivning till meddelandeförmedlingstjänsten, dvs. tjänsten Suomi.fi-meddelanden, är möjlig utan mottagarens separata samtycke. För närvarande är det möjligt att skicka elektroniska delgivningar och andra myndighetsmeddelanden till tjänsten Suomi.fi-meddelanden endast med personens uttryckliga samtycke och under förutsättning att personen har gett meddelandeförmedlingstjänsten sin e-postadress för notifikationer. För att grupper med särskilda behov ska kunna beaktas bör det också göras möjligt att i stället för en e-postadress uppge ett telefonnummer när kontot öppnas. Det möjliggör notifikationer per sms om inkomna delgivningar.

Den föreslagna regleringen i fråga om både lagen om elektronisk kommunikation och lagen om stödtjänster gör det i sig möjligt att sända notifikationer per sms. Möjligheten att sända notifikationer per sms beaktas i motiveringstexterna till 8 b § i lagen om stödtjänster och till 19 a § i lagen om elektronisk kommunikation. Möjligheten att utveckla en centraliserad sms-funktion för notifikationer om Suomi.fi-meddelanden har utretts under lagstiftningens beredningsfas, men en sådan funktion har inte ansetts vara en kostnadseffektiv lösning för att sända notifikationerna. Vi anser det vara problematiskt att man inte heller bättre har utrett möjligheten att avgränsa sms-notifikationerna så att de endast sänds till en viss grupp, till exempel äldre som inte har smarttelefon. I de fall då den handling som ska delges kan läsas i myndighetens egen e-tjänst, får den som använder Suomi.fi-meddelanden en notifikation till sitt konto i tjänsten Suomi.fi-meddelanden och till den e-postadress som han eller hon uppgett. Vi föreslår att notifikationer också ska skickas per sms om personen separat ber om det.

Propositionen strävar efter att spara cirka 25 miljoner euro per år. Eftersom man i vilket fall som helst övergår till att använda tjänsten Suomi.fi, minskar vissa tillägg — såsom sms-notifikationer till personer som behöver dem — inte sparpotentialen särskilt mycket, eftersom den totala kostnaden är cirka fyra miljoner euro.

Betänkande FvUB 1/2026 rd
Reservation 1

Förslag

Vi föreslår

*att riksdagen godkänner lagförslagen enligt betänkandet, men 8 b och 8 d § i lagförslag 1 med ändringar (**Reservationens ändringsförslag**).*

Reservationens ändringsförslag

8 b §

Sändning av notifikation

Serviceproducenten sänder notifikationer om inkomna elektroniska meddelanden till meddelandeförmedlingstjänsten. Notifikationen sänds till en elektronisk adress eller ett telefonnummer som användaren har uppgett i meddelandeförmedlingstjänsten för sändning av notifikationer.

Serviceproducenten informerar användaren om att ingen notifikation sänds om användaren inte har uppgett en elektronisk adress eller ett telefonnummer. (FvUB 3 mom.)

8 d §

Öppnande av ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten

Serviceproducenten öppnar ett konto i meddelandeförmedlingstjänsten åt en myndig person när personen identifierar sig med hjälp av den tjänst för identifiering av fysiska personer som avses i 3 § 1 mom. 4 punkten. Innan kontot öppnas ska personen meddela en elektronisk adress enligt 8 b § eller ~~informera om att denne inte ger någon adress~~ ett telefonnummer.

Helsingfors 25.2.2026

Eveliina Heinäluoma sd
Saku Nikkanen sd
Paula Werning sd

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Reservation 2

Reservation 2

Motivering

Syftet med propositionen är att myndigheternas delgivningar i fortsättningen i första hand ska sändas elektroniskt till de medborgare för vilkas del det är möjligt, i stället för att använda traditionell brevpост. Genom propositionen eftersträvas att medborgarna ska kunna uträtta ärenden smidigare och oberoende av plats och dessutom att myndighetsförfarandena ska bli effektivare och produktiviteten bättre.

Centerns utskottsgrupp anser att propositionens mål är värda att understödja. I dagsläget sköter många sina ärenden och sin post på webben till exempel via digitala tjänster som tillhandahålls av skattemyndigheten och Folkpensionsanstalten.

Goda mål är dock ingen garanti för ett gott resultat om genomförandet är dåligt. Det aktuella lagförslaget är ett modellexempel på detta.

Det grundläggande problemet med lagförslaget är övergången från en modell där den elektroniska delgivningen utgår från samtycke till en modell där skyldighet att ta emot elektroniska delgivningar införs automatiskt. Det huvudsakliga ansvaret för de påföljder som ändringen medför överförs från myndigheten till medborgaren.

I fortsättningen öppnas ett konto i tjänsten Suomi.fi-meddelanden genast automatiskt för en person när han eller hon identifierar sig i en myndighets e-tjänst utan att hans eller hennes samtycke eller medvetenhet om tjänstens rättsliga konsekvenser säkerställs. Dessutom öppnas ett konto som en gång stängts av en medborgare av egen vilja på nytt av serviceproducenten 365 dygn efter det att kontot på användarens begäran har stängts. Det äventyrar medborgarnas rättsskydd, jämlikhet och förtroende för den offentliga förvaltningen.

I och med lagändringarna kan en medborgare råka i en situation där han eller hon får juridiskt bindande delgivningar utan att känna till det, om han eller hon av någon orsak inte har uppgett sin elektroniska adress i meddelandeförmedlingstjänsten. Samma problem uppstår när ett konto automatiskt öppnas på nytt. Det kan lätt leda bland annat till att tidsfrister löper ut, till betalningsanmärkningar och till andra rättsförluster. När delgivning alltid anses ha skett den tredje dagen oberoende av om personen faktiskt har öppnat meddelandet eller ens vetat om att kontot finns, medför lagförslaget också en rättsskyddsrisk som vi inte kan godta.

I praktiken överför propositionen skyldigheten att övervaka informationsgången från myndigheten till individen på ett sätt som inte är ändamålsenligt med beaktande av medborgarnas olika funktionsförmåga och digitala kompetens. Medborgaren förutsätts aktivt och kontinuerligt följa sitt Suomi.fi-konto och beakta notifikationer, även om han eller hon aldrig har gett sitt samtycke till elektronisk kommunikation eller förstått uppkomsten av skyldigheten. Detta vore särskilt problematiskt för personer som saknar smarta enheter, tillräcklig digital kompetens eller regelbunden internetanslutning. Också personer med nedsatt funktionsförmåga på grund av ålder, sjukdom eller skada hamnar i en oskälig ställning. Därför är de risker som lagförslaget medför

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Reservation 2

inte övergående utan bestående. Att ett konto inte öppnas för en person som har förordnats en intressebevakare eller en intressebevakningsfullmäktig är inte heller tillräckligt med tanke på personens rättsskydd. Intressebevakningen har egna och tidskrävande processer och tröskeln för dem är hög.

Också medborgarnas språkliga rättigheter riskerar att försvagas. I tjänsten Suomi.fi-meddelanden saknas användargränssnitt och anvisningar på samiska och det svenska digitala stödet är otillräckligt. Frågan är väsentlig, eftersom den språkliga tillgängligheten är en förutsättning för att personen ska kunna förstå tjänstens rättsliga konsekvenser och bevaka sina rättigheter. Om en person får en delgivning på ett språk som han eller hon inte behärskar eller om hans eller hennes rätt att utträta ärenden på sitt eget språk inte kan tryggas i tjänsten, tillgodoses de språkliga rättigheter som tryggas i grundlagen endast formellt, inte de facto. Lagförslaget innehåller inte heller mekanismer för att avhjälpa denna risk.

Som vi redan konstaterat innehåller propositionen också en lösning som är särskilt problematisk med tanke på rättsskyddet, enligt vilken ett Suomi.fi-konto öppnas automatiskt på nytt 365 dygn efter det att kontot har stängts, även om medborgaren uttryckligen tidigare har begärt att kontot ska stängas. Detta leder till situationer där en person tror och litar på att han eller hon helt och hållet vägrat ta del av elektroniska delgivningar, men där kontot öppnas på nytt till följd av den tidsfrist som skrivits in i lagen enbart på grund av att personen loggar in i en myndighets e-tjänst. En medborgares uttryckliga vägran att ta del av elektronisk kommunikation förblir alltså inte i kraft. Detta leder lätt till att personer som inte vill att deras konto ska öppnas på nytt börjar undvika e-tjänster.

En utvidgning av bevislig elektronisk delgivning till brottmål och andra processuellt tunga ärendegrupper ökar också risken för fel i rättegångar. I en elektronisk miljö är det inte möjligt att med tillräcklig säkerhet garantera att delgivningen går till rätt person. Lagförslaget ger inte heller några garantier för att mottagaren faktiskt läser meddelandet. Fel som orsakas av det elektroniska systemet kan leda till att sammanträden ställs in på grund av processuella problem.

Att stödja sig på digitalt stöd som baserar sig på frivillig verksamhet är inte en realistisk lösning på de uppenbara praktiska problem som lagförslaget medför. Det digitala stödet kommer inte att bli lagstadgat, tillgången till digitalt stöd som baserar sig på frivillig verksamhet varierar stort mellan regionerna och i synnerhet är stödet på svenska och samiska otillräckligt. Digitalt stöd kan inte heller användas för att kompensera för brister i medborgarnas personliga utrustning, problem i nätuppkopplingen till följd av dåligt fungerande bredband eller begränsningar i medborgarnas funktionsförmåga. För närvarande fungerar det digitala stödet på frivillig basis. Vi anser att det allmänna inte kan stödja sig på frivilligverksamhet i fråga om en stödtjänst som är central med tanke på rättsskyddet.

Utifrån sakkunnigutfrågningen har lagförslagets administrativa och ekonomiska konsekvenser bedömts optimistiskt och delvis felaktigt. Vid utfrågningen i utskottet har det framkommit att besparingarna är osäkra. Däremot kan fler fel, begäranden om omprövning samt besvär och ett ökat behov av digitalt stöd öka kostnaderna mycket.

Betänkande FvUB 1/2026 rd
Reservation 2

Likaså fick utskottet höra att välfärdsområdenas och kommunernas informationssystem inte är redo för ändringen inom den strama tidsplanen. Vidare har välfärdsområdenas och kommunernas integrationskostnader underskattats enligt utfrågningen. Dessutom bidrar MDB:s tillfälliga monopol till att snedvrider konkurrensen och höja kostnaderna för både den offentliga och den privata sektorn.

Som slutsats konstaterar Centerns utskottsgrupp att den genomförandemodell som regeringen föreslår i fråga om prioritering av elektronisk delgivning utsätter medborgarna för alltför stora rättsförluster och försvagar ställningen särskilt för dem som har det sämst ställt. Det är också anmärkningsvärt att alla de förbättringsförslag som vi under utskottets diskussioner lade fram i fråga om medborgarnas rättsskydd avfärdades på grund av att de inte finns i regeringsprogrammet, att ingen beredning av ärendet inte pågår eller att förslagen skulle medföra kostnader. Förslagen gällde bland annat samtyckesbaserad elektronisk kommunikation, lagstadgat digitalt stöd och behovet av särskilda bestämmelser gällande ombud vid elektronisk kommunikation.

Man kan säga att det är fråga om en sparlag som regeringen snabbt totat ihop och där regeringen försöker spara utan att bry sig om konsekvenserna för medborgarna. Det godkänner vi inte och därför föreslår vi att lagförslagen förkastas.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen förkastar lagförslagen.

Helsingfors 25.2.2026

Petri Honkonen cent

Mika Riipi cent

Betänkande FvUB 1/2026 rd

Reservation 3

Reservation 3

Motivering

Syftet med propositionen är att göra myndighetskommunikationen mer digital genom att prioritera elektronisk delgivning framom andra förfaranden. Målet kan i sig understödjas. Digitala tjänster underlättar många medborgares vardag och effektiviserar myndigheternas verksamhet.

Det valda genomförandesättet innebär dock betydande rättsskyddsrisiker som i första hand drabbar grupper som redan är utsatta. I propositionen övergår man från en samtyckesbaserad modell till ett system där elektronisk delgivning kan ske utan mottagarens separata samtycke. I praktiken är det till stor del medborgarens ansvar att aktivt själv försäkra sig om att han eller hon inte omfattas av elektronisk delgivning. I och med de föreslagna lagändringarna finns det en verklig risk för att myndigheters meddelanden om faktiska förvaltningsåtgärder eller förvaltningsbeslut som påverkar till exempel mottagarens hälsa, försörjning, egendomsförvaltning eller grundläggande fri- och rättigheter i vissa situationer inte når fram.

Grundlagsutskottet fäster i sitt utlåtande uppmärksamhet vid propositionens rättsskyddsrisiker. Utskottet anser att lagförslaget inte i tillräcklig utsträckning säkerställer att informationen om ett meddelande från en myndighet når personen. Utskottet ser det också som problematiskt att systemet baserar sig på antagandet att medborgaren följer meddelandetjänsten även om han eller hon inte har valt att få notifikationer till exempel per e-post eller till telefonen.

Bestämmelserna om notifikationer har preciserats vid utskottsbehandlingen så att informationsgången till användaren och användarens medvetenhet säkerställs om han eller hon inte uppger en elektronisk adress. I förvaltningsutskottets avgörande förblir ansvaret för att aktivt följa meddelandetjänsten slutligen hos en sådan användare som av en eller annan orsak väljer att låta bli att uppge en elektronisk kontaktuppgift. Det är i praktiken omöjligt för tjänstens användare att förstå konsekvenserna av valet, vilket är problematiskt för användare med nedsatt digital kompetens eller funktionsförmåga.

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att bestämmelserna om att kontot i meddelandeförmedlingstjänsten i vissa situationer automatiskt öppnas på nytt är särskilt problematiska. En person kan bli tvungen att upprepade gånger stänga sitt kontot även om han eller hon redan har beslutat att inte ta emot elektroniska delgivningar.

Vid behandlingen i förvaltningsutskottet har klämman i grundlagsutskottets utlåtande beaktats genom att förlänga tidsfristen för att öppna kontot på nytt från sex månader till ett år. Utskottets ändring är otillräcklig för att bemöta grundlagsutskottets farhågor som gäller inte bara processens längd utan också dess kvalitet.

I praktiken ges ingen lösning till hur man kan försäkra att personen har förstått att han eller hon igen omfattas av elektroniska delgivningar. En person kan ha den uppfattningen att han eller hon har fattat ett permanent beslut, återaktiveringen kan ske i samband med att personen får hjälp med att uträtta sina ärenden och ansvaret för att upptäcka återaktiveringen ligger hos individen. Ett

Betänkande FvUB 1/2026 rd
Reservation 3

sådant förfarande är ägnat att skapa oklarhet om när en person omfattas av elektronisk delgivning och när han eller hon inte gör det. Risker accentueras hos äldre, minnessjuka och dem som har svagare digitala färdigheter eller som uträttar myndighetsärenden med hjälp av en annan person.

I flera yttranden betonas betydelsen av digitalt stöd i samband med reformen. Alla medborgare har inte tillgång till utrustning eller tillräckliga färdigheter för att använda e-tjänster. Det kommer inte att anvisas extra resurser för att ordna digitalt stöd, utan de stödtjänster som i huvudsak kommunerna och organisationerna ansvarat för kommer sannolikt att överbelastas samtidigt som finansieringen till kommunerna och organisationerna uttryckligen har varit föremål för nedskärningar.

Det är viktigt att främja digitaliseringen, men det bör ske på ett sätt som inte försämrar medborgarnas rättsskydd. Under behandlingen av lagförslaget har antalet användare av Suomi.fi-tjänsten ökat snabbare än tidigare tack vare effektiviserad kommunikation. Det visar att användningen av e-tjänster kan öka också med den nuvarande modellen utan tvingande reglering och rättsskyddsrisiker.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen förkastar lagförslagen.

Helsingfors 25.2.2026

Anna Kontula vänst
Tiina Elo gröna